STŘEDNĚDOBÝ VÝHLED ROZPOČTU MĚSTA BYSTŘICE POD HOSTÝNEM 2021 – 2025

Schváleno Zastupitelstvem města Bystřice pod Hostýnem dne 16.12.2020

A2+/AQE

Dobrý subjekt, s velmi dobrou schopností splácet své závazky,
doporučeno sledovat budoucí riziko v delším časovém horizontu.

STR 2

Krátkodobě kvalitní subjekt s dobrou schopností splácet své aktuální závazky.

Obsah

Úvod 4
1 Analýza hospodaření uplynulého období 6
1.1 Úvod do rozpočtového hospodaření 6
1.2 Analýza hospodaření 7
1.3 Analýza rozpočtu 14
1.4 Závěry analýzy rozpočtu 16
2 Střednědobý výhled rozpočtu města 18
2.1 Zdroje střednědobého výhledu rozpočtu 18
2.2 Sestavený střednědobý výhled rozpočtu 18
3 Ekonomické hodnocení města 25
Závěr 27
Seznam tabulek a grafů 30
Stupnice ekonomického hodnocení AQE advisors, a.s. 31

Úvod

Střednědobý výhled rozpočtu je nástrojem střednědobého plánování a je přínosem i pro ty nejmenší obce. Umožňuje obcím nastavit dlouhodobou udržitelnost financí, vymezit finanční možnosti municipality, zajistit zdravý vývoj financí a schopnost územního samosprávného celku dostát svým závazkům. Vytvořením tohoto dokumentu je naplněno povinné ustanovení zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů. Obsah dokumentu přesahuje rámec zákonných náležitostí uvedených v § 3 zmíněného zákona. Nejen že analyzuje hospodaření v minulosti, ale je sestaven v daleko větší podrobnosti, než stanovuje zákon. I proto usnadňuje takto vytvořený střednědobý výhled rozpočtu rychlejší sestavení rozpočtu, koncepční a plánovité financování potřeb, přehled o možnostech hospodaření obce v budoucím období, o využití návratného způsobu financování a dlouhodobý komplexní pohled na výsledek hospodaření a finanční situaci územního celku. Při čerpání finančních prostředků z EU je přínos střednědobého výhledu rozpočtu ještě markantnější.

Pro správnou funkci výhledu je třeba, aby jej samospráva plnila a ročně aktualizovala. Je nutné pružně reagovat na aktuální ekonomickou situaci a pravidelně rekapitulovat hospodaření samosprávy. Výhodou střednědobého výhledu rozpočtu je velká možnost manévrování do střednědobé budoucnosti a připravit včas strategii hospodaření a financí.

Podkladem pro tvorbu střednědobého výhledu rozpočtu se staly následující zdroje:

- Účetnictví let 2015 - 2019
- Rozpočty let 2015 - 2019
- Splátkové kalendáře závazků města
- Predikce sdílených daní na roky 2020 - 2023 ze státního rozpočtu (resp. návrhu státního rozpočtu a střednědobého výhledu státu)
- Platný rozpočet města na rok 2020
- Návrh rozpočtu na rok 2021
- Akční plán na roky 2021 - 2023
- Koeficienty odpovídající potřebám, povinnostem a ekonomickému hospodaření města dle předpokládaného vývoje ekonomiky státu
- Předpokládané nahodilé příjmy a výdaje

Aby byla zachována efektivnost střednědobého výhledu rozpočtu, měl by být každoročně aktualizován a jeho platnost prodloužena o další jeden rok, aby byl znám aktuální stav a vývoj hospodaření. Za těchto předpokladů má samospráva možnost operativně reagovat a svými rozhodnutími korigovat hospodaření územního samosprávného celku.

Definice základních pojmů

- **Běžné příjmy** – daňové příjmy, nedaňové příjmy a provozní dotace (transfery)
- **Kapitálové příjmy** – prodej pozemků, ostatních nemovitostí, akcií a majetkových práv
- **Kapitálové příjmy celkem** – obsahují kapitálové příjmy a investiční dotace (transfery)
- **Provozní přebytek** (saldo provozního rozpočtu) – rozdíl běžných příjmů a běžných výdajů. Výše provozního přebytku by měla **vždy** nabývat kladných hodnot a neměla by v čase klesat.
- **Rozdíl provozního přebytku a splátek jistin** – rozdíl provozního salda a splátek krátkodobých i dlouhodobých úvěrů. Také výše tohoto ukazatele by měla být **vždy** kladná
- **Saldo bez financování** – rozdíl celkových příjmů a výdajů
- **Saldo úplné** (saldo rozpočtu) – celkové příjmy a přijaté úvěry minus celkové výdaje a uhrazené splátky úvěrů
- **Dluhová základna** – celkové příjmy po konsolidaci
- **Dluhová služba** – součet splátek úroků a splátek jistin
- **Ukazatel dluhové služby** – podíl dluhové služby a dluhové základny. Jeho hodnota by neměla přesáhnout 25 %
- **Index provozních úspor** – podíl provozního přebytku a běžných příjmů. Výše tohoto ukazatele by neměla klesnout pod 10 %. Ideální hodnota se nachází v intervalu 20 – 25 %.

Použité zkratky

- **UC** – účetní skutečnost
- **RS** – schválený rozpočet
- **RU** – upravený rozpočet
- **NR** – navrhovaný rozpočet
- **SVR** – střednědobý výhled rozpočtu
- **PP** – provozní přebytek
- **HČ** – hospodářská (podnikatelská) činnost
- **PO** – příspěvková organizace
- **DPFO** – daň z příjmů fyzických osob
- **ZČ** – závislá činnost
- **OSVČ (SČ)** – osoby samostatně výdělečně činné
- **KV** – kapitálové výnosy
- **DPPO** – daň z příjmů právnických osob
- **DPH** – daň z přidané hodnoty
- **MF** – ministerstvo financí

1 Analýza hospodaření uplynulého období

Analýza hospodaření dává ucelený přehled o hospodaření předcházejících období a zároveň slouží jako důležitý podklad při modelování a tvorbě střednědobého výhledu rozpočtu.

1.1 ÚVOD DO ROZPOČTOVÉHO HOSPODAŘENÍ

Při vyhodnocování finančního hospodaření municipality si je třeba uvědomit, že rozpočet i střednědobý výhled rozpočtu se skládá z příjmů a výdajů.

Příjmy územně samosprávného celku jsou veškeré nenávratně inkasované prostředky, opětované i neopětované, včetně přijatých darů a dotací, a přijaté splátky půjček v rámci rozpočtové politiky. Příjmy jsou členěny na běžné a kapitálové. Běžné příjmy jsou tvořeny příjmy daňovými, nedaňovými a provozními dotacemi. Jedná se tedy o každoročně se opakující příjmy, které slouží k pokrytí běžných výdajů. Kapitálové příjmy, tj. příjmy z prodeje dlouhodobého a finančního majetku a investiční dotace, mají charakter nahodilých příjmů a jsou určeny především k pokrytí investičních záměrů územního samosprávného celku.

Výdaje jsou veškeré nenávratné platby na běžné (neinvestiční) i kapitálové (investiční) účely, opětované i neopětované, a poskytované návratné platby (půjčky) v rámci rozpočtové politiky. Běžné (nebo také provozní) výdaje musí město vynaložit ze zákona nebo těmito výdaji financovat provozní aktivity. Realizace záměrů a potřeb města včetně naplňování volebního programu se uskutečňuje prostřednictvím výdajů. Město k těmto cílům používá veřejné prostředky, proto musí důkladně analyzovat vynaložené finanční prostředky.

Rozdíl mezi běžnými příjmy a běžnými výdaji se nazývá **provozní přebytek**. Jsou to prostředky, které zůstávají městu zpravidla na financování investičních záměrů. Rozdíl mezi veškerými příjmy a všemi výdaji během rozpočtového roku (od 1. ledna do 31. prosince daného roku) se nazývá **saldo rozpočtu** (celkové saldo rozpočtu). Z těchto dvou indikátorů je mnohem **důležitější** provozní přebytek než saldo rozpočtu. Důležitost monitorování tohoto indikátoru se zvyšuje, pokud indikátory nabývají záporných hodnot. Jestliže je schválen deficitní rozpočet (je realizováno více výdajů než příjmů), může být tento deficit pokryt z úspor hospodaření z minulých let. Záporný provozní přebytek (provozní saldo) indikuje možné ohrožení hospodaření municipality. Ve svém důsledku tato skutečnost značí, že město nemá dostatek provozních příjmů na úhradu svých běžných (provozních) výdajů. Tento provozní schodek musí pak pokrýt buď prodejem majetku, nebo úvěrem.

Index provozních úspor vyjadřuje využitelnost provozních prostředků, tj. jaká část provozních prostředků může být využita na krytí investičních záměrů města. Optimální hodnota ukazatele se pohybuje okolo 20 % a neměla by klesnout pod 10 %, která je považována za minimální hodnotu tohoto ukazatele.

Ukazatel dluhové služby vyjadřuje procentuální poměr **dluhové služby** a **dluhové základny**. Neměl by přesáhnout hodnotu 25 %. Dluhová služba je definována jako součet splátek jistin a finančních prostředků použitých na úhradu úroků z přijatých úvěrů. Dluhová základna je hodnota celkových příjmů po konsolidaci.

1.2 ANALÝZA HOSPODAŘENÍ

Analýza hospodaření města je základním krokem pro sestavení střednědobého výhledu rozpočtu. Celková bilance ukazuje, že město hospodařilo v jednotlivých letech s příjmy v celkových objemech od 163,8 mil. Kč (2015) až do 210,1 mil. Kč (2019). Celkový objem výdajů se pohyboval od 156,2 mil. Kč (2016) do 193,6 mil. Kč (2019). Ve všech analyzovaných letech vykazovalo město přebytek hospodaření. Nejvyššího přebytku město dosáhlo v roce 2016, a to 22,3 mil. Kč. Vývoj hospodaření zobrazuje následující tabulka.

Tabulka č. 1: Vývoj hospodaření města

ř.	Údaje (tis. Kč)	UC 2015	UC 2016	UC 2017	UC 2018	UC 2019	RU 2020
*1	DAŇOVÉ PŘÍJMY CELKEM	111 193	118 319	128 916	137 842	147 838	127 624
2	DPFO ze závislé činnosti	19 404	21 448	24 798	28 248	31 625	27 150
3	DPFO OSVČ	2 385	1 755	633	630	831	60
4	DPFO vybíraná srážkou	2 218	2 239	2 201	2 490	2 802	1 620
5	DP právnických osob	20 587	23 140	23 428	22 863	26 102	15 770
6	DP právnických osob za obce	2 988	3 522	2 940	2 720	3 109	2 210
7	Daň z přidané hodnoty	39 338	42 342	47 528	56 265	58 760	58 810
8	Místní poplatky	8 050	8 234	8 759	9 162	9 713	8 320
9	Správní poplatky	3 175	3 461	3 498	3 070	3 152	2 934
10	Daň z nemovitostí a z majetku	6 305	6 062	6 413	6 333	6 204	6 100
11	Ostatní daňové příjmy	6 743	6 117	8 717	6 061	5 541	4 650
*12	NEDAŇOVÉ PŘÍJMY CELKEM	32 546	32 716	33 219	29 681	29 252	25 489
13	Příjmy z poskyt.služeb a výrobků, zboží	7 376	8 158	8 101	7 946	8 335	7 506
14	Příjmy z pronájmu	19 847	18 735	19 374	17 246	13 856	13 536
15	Výnosy z finančního majetku	559	539	548	529	698	921
16	Přijaté sankční platby	1 761	1 892	1 838	1 120	1 719	857
17	Příjmy z prodeje nekapitál.maj. a ost.ned.př.	2 779	3 222	3 223	2 717	2 532	2 510
18	Přijaté splátky půjček	224	170	135	124	2 113	161
*19	DAŇOVÉ A NEDAŇOVÉ PŘÍJMY	143 739	151 035	162 135	167 523	177 090	153 113
20	Neinvestiční dotace (transfery)	16 634	17 169	19 323	21 293	28 966	32 496
21	Převody z vlastních fondů (HČ)	0	0	0	0	0	0
*22	BĚŽNÉ PŘÍJMY	160 373	168 204	181 458	188 817	206 056	185 609
23	Prodej inv.majetku, akcií a majetkových práv	1 929	1 746	526	606	821	13 350
24	Investiční dotace (transfery)	1 496	8 510	3 695	1 160	3 174	3 190
*25	PŘÍJMY CELKEM	163 798	178 459	185 679	190 582	210 051	202 149
26	Platy zaměstnanců vč.odvodů	46 407	48 758	51 614	58 381	61 148	65 124
27	Nákupy DHM, materiálu, ostatní	3 044	3 639	4 667	5 344	4 692	6 354
28	Úroky, lesing a ostatní finanční výdaje	1 011	795	854	788	1 075	1 325
29	Nákup energií	10 555	10 165	10 094	9 639	10 367	11 044
30	Nákup služeb	24 191	24 479	24 978	27 389	29 351	34 925
31	Opravy a udržování	6 744	11 023	11 429	11 502	18 094	15 676
32	Ostatní nákupy, příspěvky, náhrady a věcné dary	981	1 299	939	1 308	1 424	1 485
33	Neinv.transfery podnikatel.sub. a nezisk.org.	6 309	6 568	6 459	6 191	5 874	7 692
34	Neinvestiční příspěvky PO	11 503	11 559	12 417	12 449	17 893	12 586
35	Neinvestiční příspěvky ostatním rozpočtům	4 238	5 416	4 905	5 496	5 094	7 961
36	Neinv.transfery obyvatelstvu	739	1 012	1 148	1 221	1 399	1 562
37	Ostatní neinvestiční výdaje a transfery	1 068	1 004	1 279	1 383	1 181	1 477
*38	BĚŽNÉ VÝDAJE	116 790	125 717	130 782	141 092	157 593	167 209
39	Kapitálové výdaje	44 814	30 443	51 695	34 533	36 047	74 558
*40	VÝDAJE CELKEM	161 605	156 160	182 478	175 625	193 640	241 767
*41	SALDO v rozpočtové skladbě (bez financování)	2 193	22 299	3 201	14 957	16 411	-39 618
42	Uhrazené splátky jistin a dluhopisů	9 185	7 550	7 586	5 909	4 233	4 109
43	Přijaté půjčky	0	0	0	0	0	0
44	Změna stavu na bankovních účtech	0	0	0	0	0	43 728
45	Řízení likvidity	161	131	-154	930	232	0
*46	FINANCOVÁNÍ	-9 025	-7 419	-7 740	-4 979	-4 000	39 618
*47	PŘÍJMY všechny	163 958	178 590	185 679	191 512	210 283	245 877
*48	VÝDAJE všechny	170 790	163 710	190 217	181 534	197 873	245 877
*49	SALDO úplné	-6 831	14 880	-4 539	9 979	12 411	0
*50	Provozní přebytek	43 583	42 487	50 675	47 724	48 463	18 400
*51	Rozdíl provozního přebytku a spl. jistiny	34 398	34 936	43 089	41 816	44 230	14 290
*52	Index provozních úspor	27,18	25,26	27,93	25,28	23,52	9,91
*53	Dluhová základna	163 798	178 459	185 679	190 582	210 051	202 149
*54	Dluhová služba	9 843	8 085	8 054	6 432	4 783	4 577
55	Dluhová služba / dluhová základna (v %)	6,01	4,53	4,34	3,37	2,28	2,26
56	Zůstatky na účtech	46 592	61 822	57 789	68 068	81 253	
57	Pohledávky	577	407	273	3 299	1 186	
58	Závazky	39 815	40 099	40 418	40 666	32 248	
59	Stav úvěrů	39 321	31 771	24 185	18 276	14 043	

Graf č. 1: Vývoj příjmů, výdajů a salda hospodaření

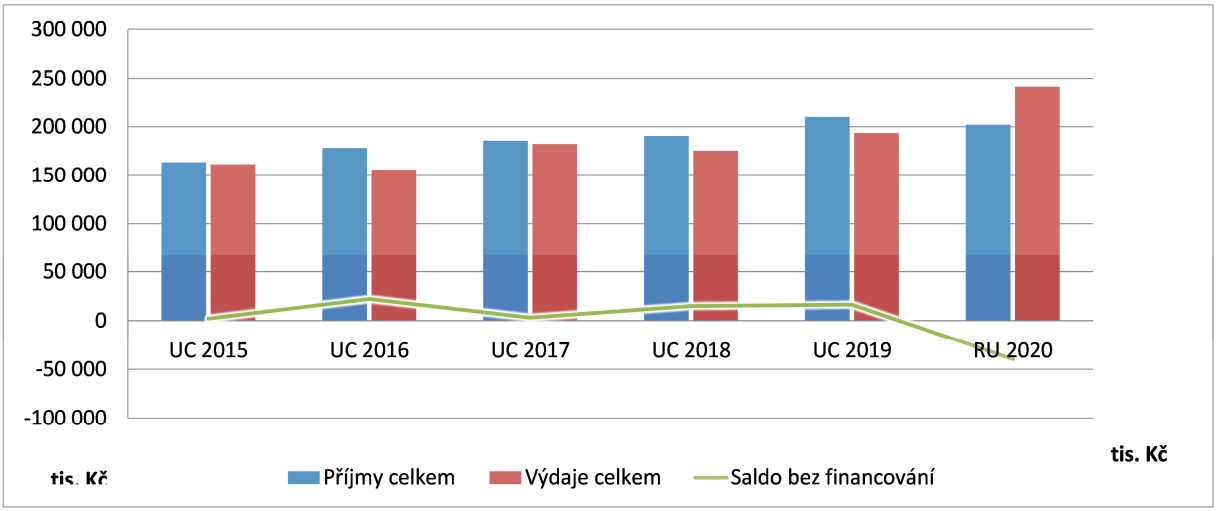

Město mělo po celé sledované období podobnou skladbu příjmů. Co do objemu nejvýznamnější roli v hospodaření města hrály příjmy daňové. Podíl daňových příjmů na běžných příjmech se v rámci sledovaného období vyznačuje obdobným směrem vývoje jak v absolutním, tak v relativním vyjádření. Podíl daňových příjmů se pohyboval v rozmezí od 69,3 % (2015) do 73,0 % (2018). V průměru za celé sledované období dosahuje podíl daňových příjmů 71,2 % příjmů běžných.

Také podíl daňových příjmů na celkových příjmech je v jednotlivých letech obdobný. Kromě výše zmíněného je ovlivněn zejména investiční aktivitou města a s tím souvisejícím objemem obdržených investičních transferů a prodeje majetku. Podíl daňových příjmů na celkových příjmech se pohybuje od 66,3 % (2016) do 72,3 % (2018). V průměru za celé sledované období dosahuje podíl daňových příjmů 69,4 % příjmů celkových.

Graf č. 2: Vývoj sdílených daní

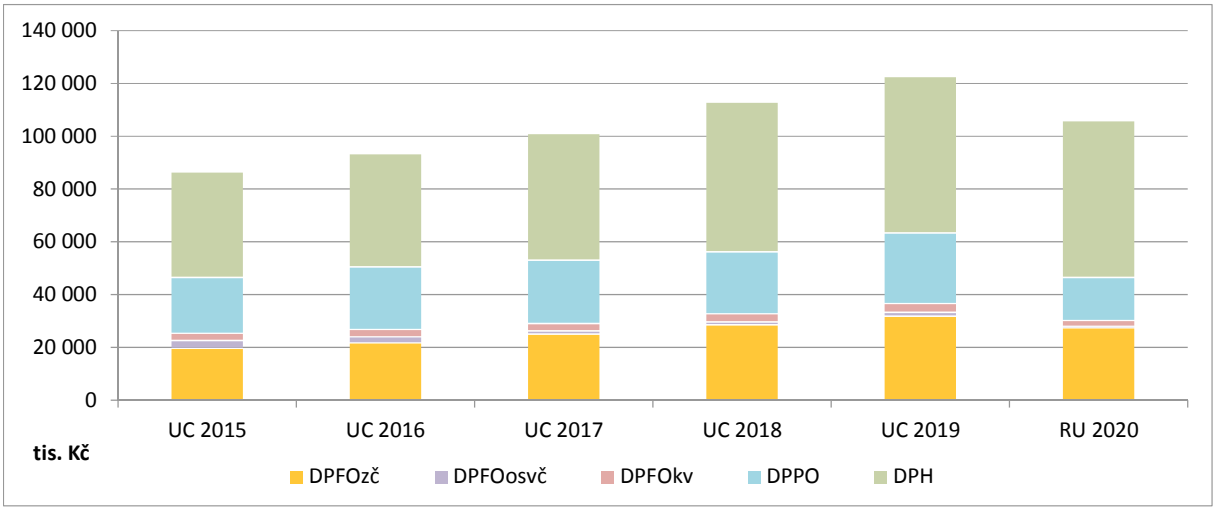

Přestože objem sdílených daní meziročně roste, relativní vývoj poukazuje na nestabilní tempo růstu. Sdílené daně jako celek vykazují mírný pokles tempa růstu, což je dáno zejména vývojem objemově výrazné DPFOzč, DPPO a DPH. Velmi nestabilní vývoj je u daně DPFOosvč, ve sledovaném období

meziročně vrostla tato daň pouze v roce 2019. Specifický je index 2020/2019, kdy dochází k poklesu u všech typů sdílených daní. Situace je způsobená výpadkem příjmů státního rozpočtu v souvislosti s opatřeními proti šíření nového koronaviru Covid-19. Výpadek na straně sdílených daní byl v srpnu letošního roku zmírněn tzv. kompenzačním příspěvkem. Ten je odvislý od počtu obyvatel a pro město Bystřice pod Hostýnem se jednalo o 10,2 mil. Kč. Pro srovnání, rozdíl plynoucí z aktuální predikce sdílených daní (září 2020) a původní predikcí MF ČR před krizí (leden 2020), činí 19,6 mil. Kč.

Graf č. 3: Vývoj sdílených daní v relativním vyjádření

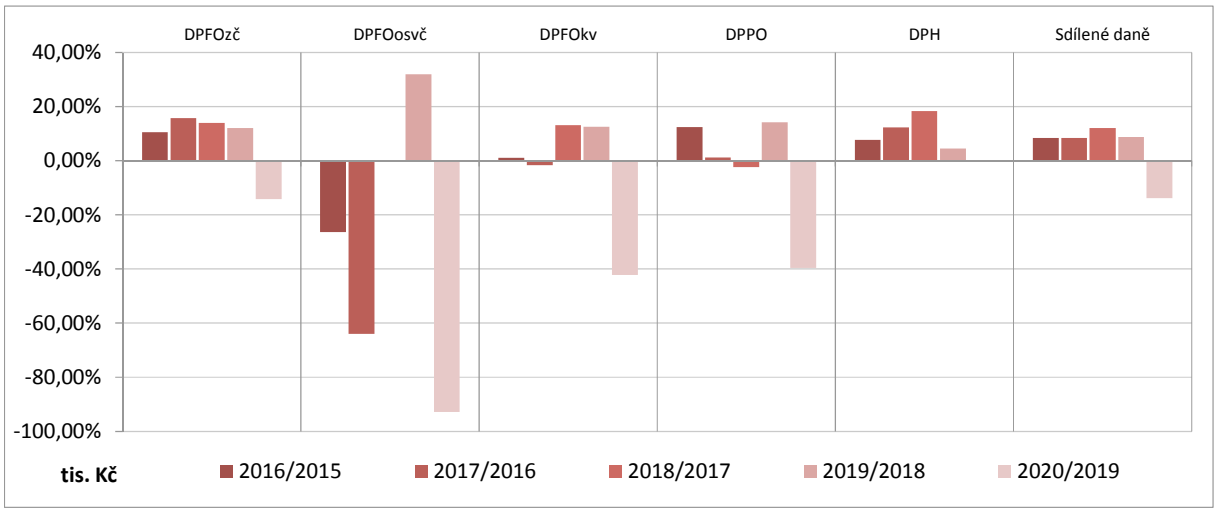

Výrazný podíl na výši daňových příjmů představuji sdílené daně, které meziročně rostly. Kromě primární skupiny sdílených daní má na podíl daňových příjmů výraznější vliv také Daň z nemovitých věcí (v průměru let 2015 - 2019 se jednalo o 6,3 mil. Kč), Poplatek za provoz systému nakládání s komunálními odpady (v průměru 3,8 mil. Kč) a Správní poplatky (v průměru 3,3 mil. Kč). Na výši daňových příjmů má také vliv novela loterijního zákona, na jejímž základě stát vybírá poplatek za povolený přístroj a vybrané peníze obcím přerozděluje (v případě města Bystřice pod Hostýnem se v průměru jednalo o 2,0 mil. Kč na položkách „Daň z hazardních her" - položka 1381 a „Dílčí daň z technických her" - položka 1385, resp. dříve používaný „Odvod z výherních hracích přístrojů" - položka 1355).

Relativně méně výrazný podíl na objemu běžných, resp. celkových příjmů, mají příjmy nedaňové. V průměru sledovaného období dosahují 17,4 % příjmů běžných, resp. 17,0 % příjmů celkových. Nejdůležitější položkou v této kategorii příjmů jsou Příjmy z pronájmu ostatních nemovitých věcí a jejich částí (v průměru 15,9 mil. Kč ročně), Příjmy z poskytování služeb a výrobků (v průměru 7,9 mil. Kč) a Přijaté nekapitálové příspěvky a náhrady (v průměru 2,6 mil. Kč).

Na celkovém objemu příjmů se významně podílely také přijaté dotace (transfery). V průměru sledovaného období dosahují 11,4 % příjmů běžných, resp. 13,1 % příjmů celkových. V neinvestiční části se jedná zejména o dotace pokrývající výkon státní správy (v průměru 14,0 mil. Kč ročně). Nezanedbatelnými položkami jsou také ostatní transfery ze státního rozpočtu (v průměru 5,6 mil. Kč). Výše neinvestičních transferů od obcí, krajů a regionálních rad jsou pak relativně méně významné a dosahují v průměru objemu 0,5 mil. Kč ročně.

Pro rozvoj města jsou pak velmi důležité dotace investiční, jejichž maxima dosáhlo město v roce 2016 (8,5 mil. Kč). Investiční aktivita města v letech 2015 - 2019 je vyjádřena částkou 197,5 mil. Kč, z toho

18,0 mil. Kč bylo hrazeno z dotací (tj. 9,1 %). Výše investičních výdajů kulminovala v roce 2017, kdy město proinvestovalo téměř 51,7 mil. Kč (7,1 % nákladů pokryly investiční dotace).

Graf č. 4: Vývoj příjmů

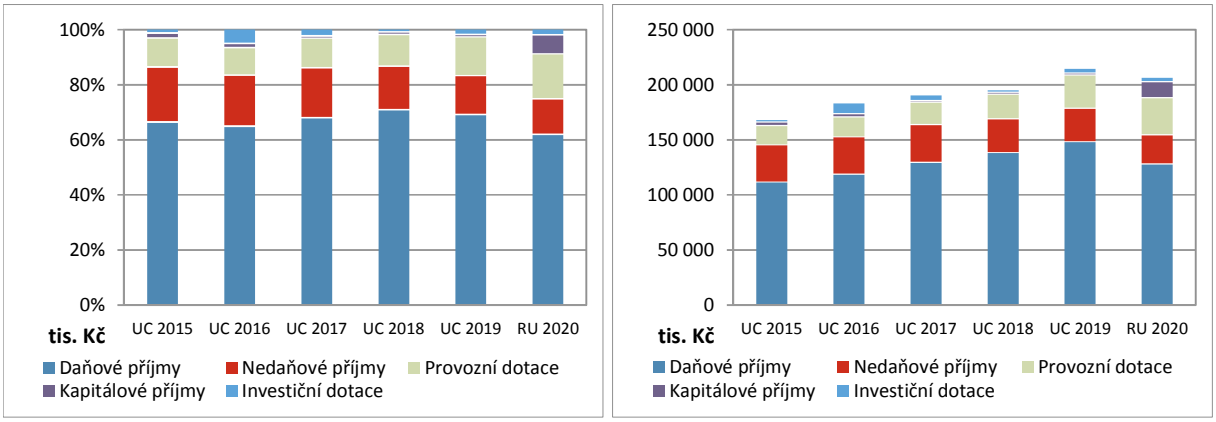

Výdajovou část provozního rozpočtu nejvíce zatěžovaly výdaje na Platy, platby za práci vč. pojistného, dále pak Neinvestiční nákupy služeb, Neinvestiční příspěvky PO a výdaje na Opravy a udržování majetku města. V průběhu analyzovaného období město usiluje o úspory na provozních výdajích, jež má možnost jakýmkoliv způsobem ovlivňovat, racionalizací a optimalizací jejich skladby. Vývoj vybraných výdajových skupin provozního rozpočtu mezi roky 2015 – 2019 znázorňuje vícečetný graf č. 5. Vývoj ukazatelů v roce 2020 je třeba brát s rezervou, neboť se jedná o upravený rozpočet v devátém měsíci rozpočtového období.

Graf č. 5: Vývoj vybraných výdajových skupin

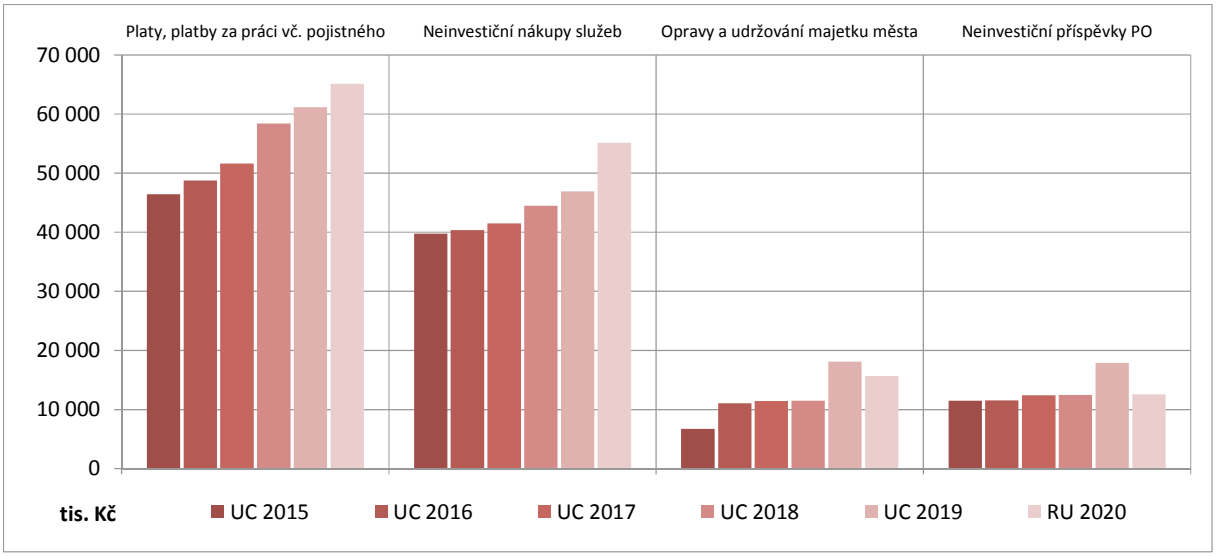

Z grafu č. 6 je patrný kontinuální růst objemu běžných výdajů. Ten je určen zejména vývojem dvou výše zmíněných skupin provozních výdajů – výdaji na platy včetně odvodů a neinvestičními nákupy služeb. Kapitálová část představuje nahodilé výdaje, které odpovídají investičním potřebám města a jsou reprezentovány zejména výdaji na budovy, haly a stavby (položka 6121).

Graf č. 6: Vývoj výdajů

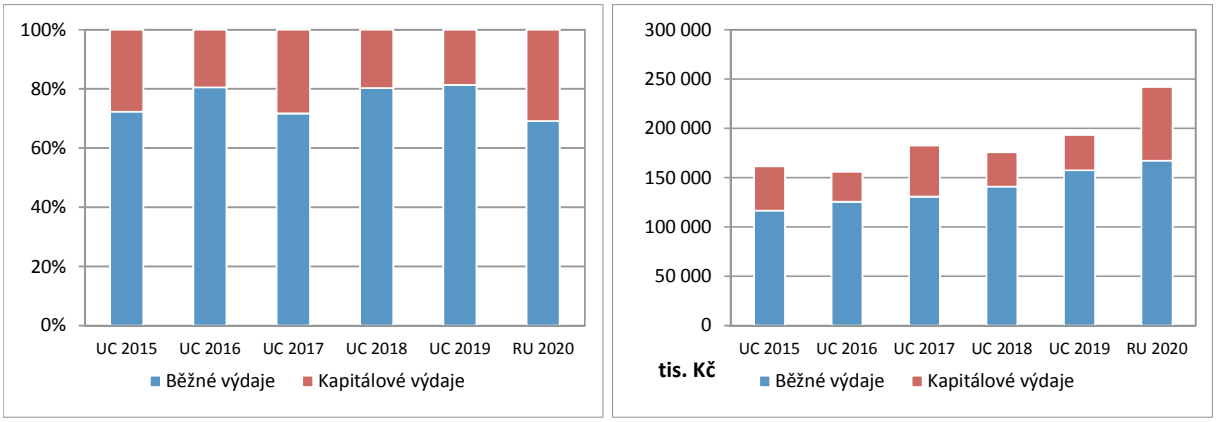

V rámci posouzení hospodaření v minulosti je důležité zaměřit se na plnění a vývoj běžných (provozních) příjmů a výdajů. Pro obecné posouzení dlouhodobé udržitelnosti hospodaření platí, že nárůst běžných příjmů by měl být vyšší než nárůst běžných výdajů. V období let 2015 – 2019 byl součet provozních příjmů 904,9 mil. Kč, zatímco ve stejném období město utratilo na provozních výdajích 672,0 mil. Kč. Jedna z podmínek udržitelného hospodaření byla splněna.

Růst objemu provozních příjmů od roku 2015 do roku 2019 byl 45,7 mil. Kč, zatímco provozní výdaje ve stejném období vzrostly o 40,8 mil. Kč. Je zřejmé, že objem prostředků v absolutním vyjádření ve sledovaném období roste, přičemž provozní příjmy rostly rychlejším tempem než provozní výdaje. To znamená, že z tohoto pohledu se hospodaření města vyvíjí pozitivně.

Tabulka č. 2: Porovnání upraveného rozpočtu a skutečnosti v období 2017 – 2019

Ukazatel	UC 2017	RU 2017	UC17/RU17	UC 2018	RU 2018	UC18/RU18	UC 2019	RU 2019	UC19/RU19
Daňové příjmy	128 916	120 926	106,6%	137 842	135 702	101,6%	147 838	147 884	100,0%
Nedaňové příjmy	33 219	31 481	105,5%	29 681	27 156	109,3%	29 252	26 023	112,4%
Kapitálové příjmy	526	480	109,5%	606	343	176,5%	821	450	182,4%
Přijaté transfery	23 018	19 430	118,5%	22 454	19 447	115,5%	32 140	25 920	124,0%
Neinvestiční transfery	19 323	17 491	110,5%	21 293	19 447	109,5%	28 966	24 112	120,1%
Investiční transfery	3 695	1 939	190,6%	1 160	0	-	3 174	1 808	175,5%
Běžné příjmy	181 458	169 897	106,8%	188 817	182 304	103,6%	206 056	198 019	104,1%
Příjmy celkem	185 679	172 316	107,8%	190 582	182 647	104,3%	210 051	200 277	104,9%
Běžné výdaje	130 782	139 756	93,6%	141 092	149 441	94,4%	157 593	169 555	92,9%
Kapitálové výdaje	51 695	54 180	95,4%	34 533	38 509	89,7%	36 047	52 403	68,8%
Výdaje celkem	182 478	193 936	94,1%	175 625	187 949	93,4%	193 640	221 958	87,2%

Poznámka: hodnoty upraveného rozpočtu jsou za září jednotlivých let

Pokud ovšem zahrneme také hodnoty upraveného rozpočtu na rok 2020, růst objemu provozních příjmů od roku 2015 do roku 2020 je 25,2 mil. Kč, zatímco běžné výdaje vzrostly o 50,4 mil. Kč. Objem provozních prostředků ve sledovaném období roste, přičemž provozní příjmy rostou pomalejším tempem než provozní výdaje. Protože se ale v roce 2020 jedná o finanční plán v devátém měsíci rozpočtového roku, hodnoty nejsou konečné. Porovnání upraveného rozpočtu za stejné období s účetními výsledky v rámci minulých let pak poukazuje na skutečnost, že upravený rozpočet odráží určitou míru opatrnosti a tudíž plánované běžné příjmy jsou podhodnocené a výdaje naopak nadhodnocené. Je však zapotřebí sledovat, jak se bude provozní část rozpočtu vyvíjet, neboť vývoj, kdy by běžné výdaje rostly rychleji než běžné příjmy, by byl dlouhodobě neudržitelný.

Graf č. 7: Meziroční změny běžných příjmů a výdajů

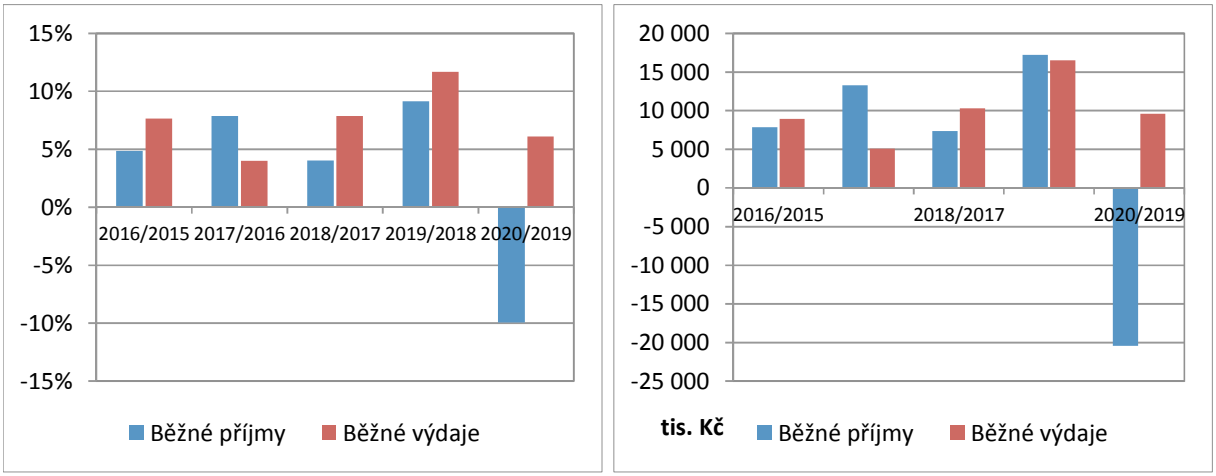

O vztahu mezi provozními příjmy a výdaji nejlépe vypovídá provozní přebytek. V každém analyzovaném roce nabýval provozní přebytek kladných hodnot. Nejnižší hodnoty tento základní ukazatel dosáhl v roce 2016 (42,5 mil. Kč), nejvyšší pak v roce 2017 (50,7 mil. Kč). Průměrná hodnota provozního přebytku ve sledovaném období byla 46,6 mil. Kč.

Graf č. 8: Vývoj běžných příjmů, výdajů a provozního přebytku

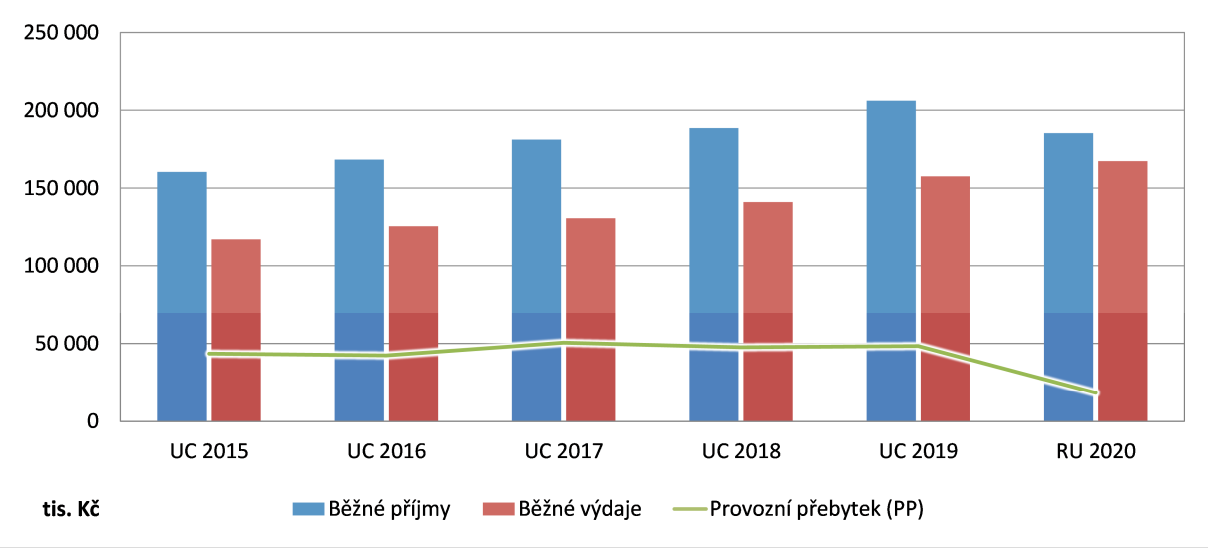

Další možností, jak zhodnotit hospodaření města, jsou hodnoty indexu provozních úspor. Index vyjadřuje procentuální hodnotu finančních prostředků, které městu zůstávají z provozních příjmů po úhradě provozních výdajů. Minimální hodnota ukazatele je 10 %, v ideálním případě se procentuální výše ukazatele má pohybovat v rozmezí 20 – 25 %.

Graf č. 9: Vývoj indexu provozních úspor

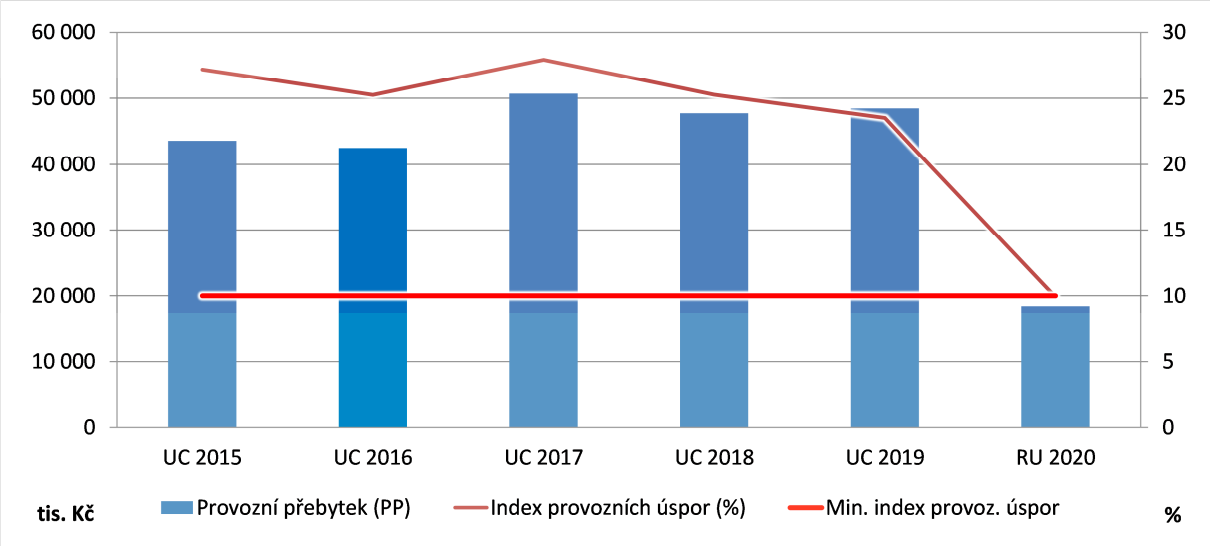

Předcházející graf ukazuje dobré hodnoty indexu provozních úspor. Pozornost upoutá růst ukazatele v roce 2017, a to z důvodu stagnace běžných výdajů podpořenou růstem daňových příjmů. Pokles ukazatele v roce 2020 je důsledkem nepříznivého vývoje sdílených daní (pokles o 16,7 mil. Kč, tj. 13,9 %) i zmíněného principu opatrnosti při sestavování rozpočtu.

Pro města s dluhovou službou je důležitým ukazatelem hospodaření rozdíl provozního přebytku a splátek jistin. Pro tento ukazatel platí stejné závěry jako pro provozní přebytek – jeho hodnoty by měly být vždy kladné, protože až po uhrazení splátek jistin v daném roce hodnota ukazatele vyjadřuje částku z provozního rozpočtu použitelnou na rozvoj města formou investičních výdajů. V analyzovaném období ukazatel tento předpoklad splňuje ve všech sledovaných letech.

Graf č. 10: Vývoj rozdílu provozního přebytku a splátek jistin

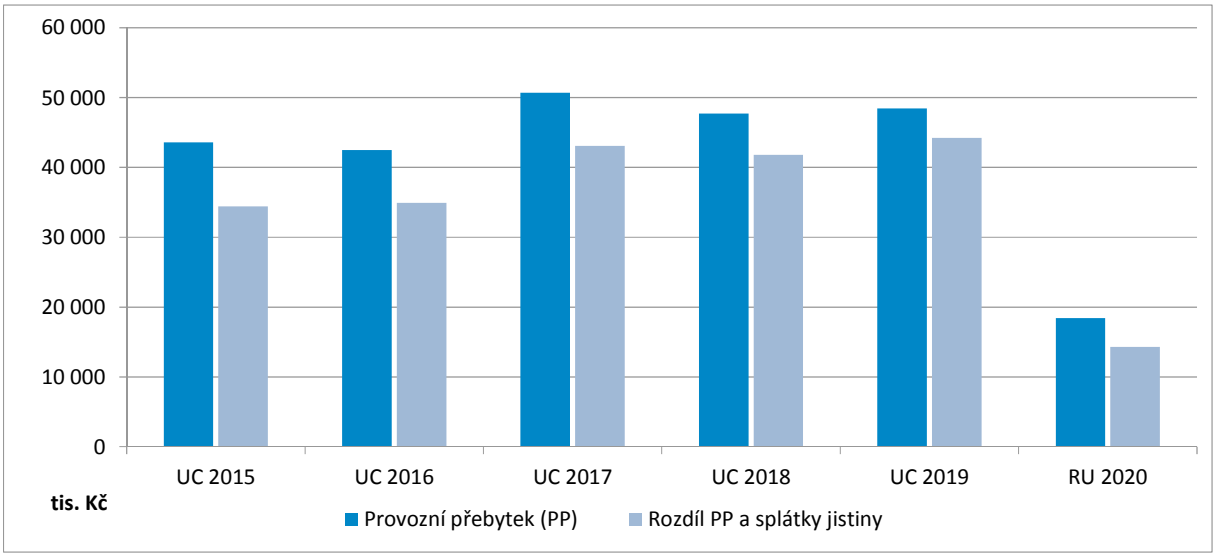

V souvislosti s úpravou pravidel rozpočtové odpovědnosti s účinností od roku 2018 byla přijata legislativa (zákon č. 23/2017 Sb., o pravidlech rozpočtové odpovědnosti) upravující povinnosti územních samosprávných celků. Zákon stanovuje mimo jiné číselné fiskální pravidlo. Pravidlo stanovuje, že ÚSC musí hospodařit tak, aby výše jeho dluhu nepřesáhla 60 % průměru jeho příjmů za poslední 4 rozpočtové roky a pokud je tato hranice překročena:

- ÚSC má povinnost postupně splácet předchozí dluhy alespoň o 5 % z rozdílu mezi výší dluhu a 60 % jeho průměrných příjmů za poslední 4 rozpočtové roky,
- pokud ÚSC nesnižuje dluhy alespoň o zákonné minimum, MF ČR v následujícím kalendářním roce rozhodne o pozastavení převodu jeho podílu na výnosu daní.

Tabulka č. 3: Fiskální pravidlo hospodaření

Ukazatel (tis. Kč)	UC 2019	RU 2020
Dluh	14 043,19	9 933,82
Průměr příjmů za 4 roky	191 192,91	197 115,33
Fiskální pravidlo	7,35%	5,04%
Průměr příjmů za 4 roky (60 %)	114 715,74	118 269,20

Z výše uvedené tabulky je zřejmé, že dluh města Bystřice pod Hostýnem **nepřesahuje** povolenou 60% hranici. Strop pro výši dluhu je 114,7 mil. Kč (2019) a 118,3 mil. Kč (2020).

1.3 ANALÝZA ROZPOČTU

V kontextu rozboru hospodaření uplynulého období (2015 – 2019) včetně upraveného rozpočtu na rok 2020 vyplývají z porovnání roku 2019 (účetní skutečnost) s hodnotami roku 2020 (plán hospodaření) následující závěry:

a) běžné příjmy meziročně poklesnou o 20,4 mil. Kč, běžné výdaje se zvýší o 9,6 mil. Kč
b) z tohoto důvodu provozní přebytek bude vykazovat meziroční pokles o 30,1 mil. Kč, i přesto stále nabývá kladných hodnot, a to 18,4 mil. Kč
c) také index provozních úspor vykáže pokles o 13,61 procentního bodu na 9,91 %
d) vzhledem k nepatrně rychlejšímu poklesu výše dluhové služby oproti poklesu dluhové základny (ekvivalent celkových příjmů) index dluhové služby dosáhne zlepšení o 0,01 procentního bodu na 2,26 %

Při absolutním meziročním porovnání dle tříd rozpočtové skladby dosahuje pozitivního vývoje třída kapitálových příjmů a přijatých dotací. Jejich růst ovšem proporcionálně nepřevýší pokles daňových a nedaňových příjmů. Celkový pokles příjmů dosahuje 7,9 mil. Kč. Na výdajové straně rostou výdaje v provozní a především pak v kapitálové části rozpočtu, celkový růst výdajů je 48,1 mil. Kč.

Je třeba si ale uvědomit, že hodnocení rozpočtu v devátém měsíci rozpočtového roku je pouze orientační. V průběhu roku dochází ke změnám rozpočtu, zejména v dotační oblasti, a tato skutečnost v konečném důsledku mění základní ekonomické ukazatele a tím i celkové hospodaření obce. Rozpočet je navíc sestavován s určitou mírou opatrnosti, na což bylo již upozorněno výše. Pokud porovnáme upravený rozpočet za devět měsíců a účetní skutečnost za celý kalendářní rok minulého období, dostaneme optimističtější hodnoty ukazatelů. Jmenovitě, za rok 2019 dosáhly běžné příjmy ve skutečnosti 104,1 % rozpočtovaného plánu za devět měsíců. Běžné výdaje naopak dosáhly na konci roku nižších hodnot (92,9 % upraveného rozpočtu). Je zřejmé, že provozní výsledek hospodaření

dosáhl optimističtějších hodnot. Plnění rozpočtu je však nutné průběžně sledovat a reagovat na případné negativní odchylky od sestaveného finančního plánu.

Tabulka č. 4: Meziroční změny ukazatelů hospodaření

Ukazatel	2016/2015	2017/2016	2018/2017	2019/2018	2020/2019
Daňové příjmy	7 126	10 597	8 926	9 996	-20 214
Nedaňové příjmy	170	503	-3 538	-429	-3 763
Kapitálové příjmy	-183	-1 220	80	215	12 529
Přijaté transfery	7 549	-2 660	-565	9 687	3 545
Běžné příjmy	7 830	13 254	7 359	17 240	-20 448
Příjmy celkem	14 662	7 219	4 904	19 469	-7 902
Běžné výdaje	8 927	5 065	10 310	16 501	9 616
Kapitálové výdaje	-14 371	21 253	-17 163	1 514	38 512
Výdaje celkem	-5 445	26 318	-6 853	18 015	48 127
Provozní přebytek (PP)	-1 096	8 189	-2 951	739	-30 063
Rozdíl PP a splátky jistiny	539	8 153	-1 274	2 414	-29 940
Index provozních úspor (%)	-1,92	2,67	-2,65	-1,76	-13,61
Dluh. služba/dluh.základna (%)	-1,48	-0,19	-0,96	-1,10	-0,01

Celkový pohled na meziroční změny provozního přebytku a provozních příjmů a výdajů s ohledem na vývoj v roce 2020 zobrazuje následující graf.

Graf č. 11: Meziroční změny PP a provozních příjmů a výdajů

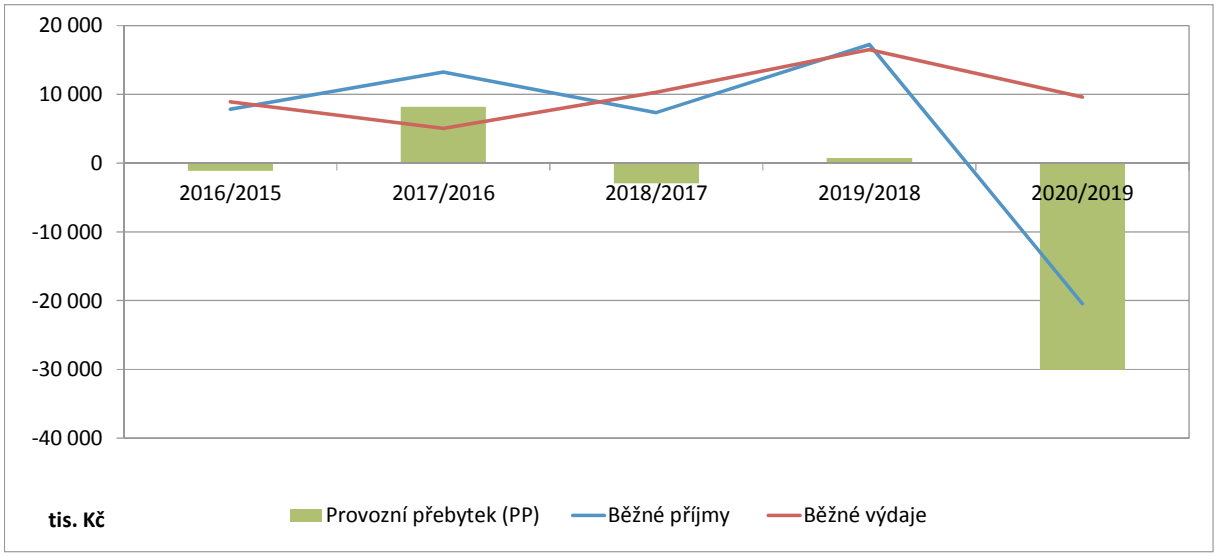

1.3.1 Sdílené daně

Základ příjmové části rozpočtu města tvoří sdílené daně. Plnění rozpočtovaných příjmů v této oblasti je nutné věnovat náležitou pozornost. Sdílené daně predikované společností AQE advisors, a.s. vycházejí z údajů platného státního rozpočtu na rok 2020, zákona č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní územním samosprávným celkům a některým státním fondům a vyhlášky 358/2020 Sb., o podílu jednotlivých obcí na stanovených procentních částech celostátního hrubého výnosu daně z přidané hodnoty a dani z příjmů. Hodnoty pro výpočet sdílených daní jsou určeny následovně:

počet obyvatel k 1.1.2020	8 144
procentuelní podíl obce na výnosu daní	0,057549
počet zaměstnanců k 1.12.2019	3 465
procentuelní podíl obce "motivační daň"	0,063512
počet dětí a žáků k 30.9.2019	1 227
katastrální výměra k 1.1.2020 (ha)	2 681,08

Tabulka č. 5: Predikce sdílených daní na rok 2020

Daňový příjem	Podíl obcí (mld. Kč)	Město (tis. Kč)	RU 2020 (tis. Kč)
DPFO zč -1111	47,10	24 937,13	-
Motivační DPFOzč.(1,5 %)	3,00	1 752,93	-
DPFO zč - 1111 vč. motivační	**50,10**	**26 690,06**	**27 150,00**
DPFO sč - 1112	**0,00**	**0,00**	**60,00**
DPFO vyb. srážkou 1113	**4,70**	**2 488,42**	**1 620,00**
DPPO - 1121	**32,10**	**16 995,37**	**15 770,00**
DPH - 1211	**99,00**	**52 415,63**	**58 810,00**
Celkem	**99,00**	**98 589,48**	**103 410,00**

Druhý sloupec tabulky uvádí očekávanou skutečnost sdílených daní dle předpokládaného plnění státního rozpočtu na rok 2020. Třetí sloupec zachycuje konkrétní predikci pro město Bystřice pod Hostýnem - pravděpodobně dosažitelný objem financí plynoucí ze sdílených daní roku 2020. Čtvrtý sloupec obsahuje údaje sdílených daní dle upraveného rozpočtu města. Ze srovnání třetího a čtvrtého sloupce vidíme, že rozpočet města má vyšší hodnoty než tato výchozí predikce (o 4,9 % oproti predikci MF ČR). Absenci rezervy pro případ nižšího plnění státního rozpočtu není žádoucí, vzhledem ke specifickému vývoji v tomto roce a výše zmíněnému kompenzačnímu příspěvku se ovšem jedná o akceptovatelné hodnoty.

1.4 ZÁVĚRY ANALÝZY ROZPOČTU

Správce rozpočtu zvolil k plnění příjmové strany rozpočtu opatrnostní přístup. Je třeba mít na paměti, že hodnoty roku 2020 nejsou konečné, výše daňových příjmů bude odviset od hospodářské situace státu. Pokud nedojde k zásadním změnám vývoje ekonomiky a efektivnosti výběru daní, je možné podle poslední predikce MF (konec září 2020) bez započtení kompenzačního příspěvku (10,2 mil. Kč) v roce 2020 očekávat až 4,8 mil. Kč propad na sdílených daních.

Město dosahuje kladného salda hospodaření (bez financování) ve všech letech sledovaného minulého období. Po zohlednění financování (uhrazených jistin a přijatých půjček) bylo záporné saldo hospodaření v roce 2015 a 2017. Dluhová služba je ve sledovaném období odrazem především splátek jistin dlouhodobých úvěrů přijatých v letech 2011 (7,7 mil. Kč) a 2012 (25,2 mil. Kč). Vliv čerpání úvěrů se následně projevil na hodnotách ukazatelů. Jednalo se zejména o hodnotu indexu dluhové služby. Hodnoty indexu se pohybovaly na úrovni od 2,28 % (2019) do 6,01 % (2015). V celém sledovaném období se jedná o příznivé hodnoty.

Město v období 2015 - 2019 disponovalo zůstatky na účtech ve výši 46,6 mil. Kč (2015) až 81,3 mil. Kč (2019). Úroveň dlouhodobých pohledávek byla v celém období relativně nízká, pohybovala se v rozmezí od 0,3 mil. Kč (2017) do 3,3 mil. Kč (2018). Objem dlouhodobých závazků je relativně vysoký, pohyboval se na úrovni od 32,2 mil. Kč (2019) do 40,7 mil. Kč (2018). Stav nesplacených úvěrů

kulminoval v roce 2015 (39,3 mil. Kč) a dále se meziročně snižoval až na hodnotu 14,0 mil. Kč v roce 2019.

Graf č. 12: Saldo provozního a kapitálového rozpočtu

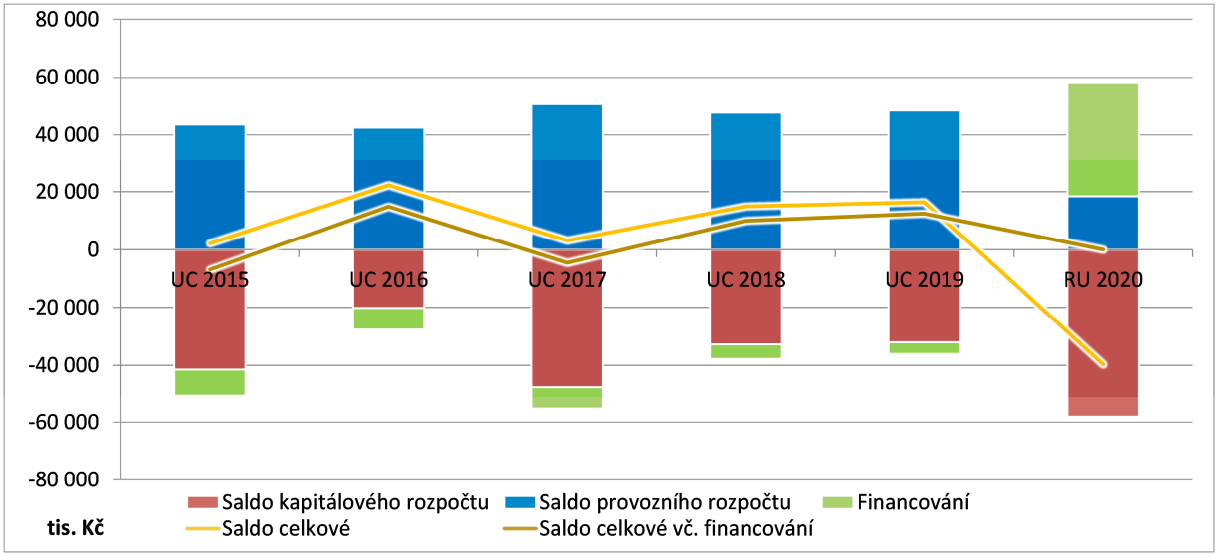

2 Střednědobý výhled rozpočtu města

Střednědobý výhled rozpočtu je střednědobý plán, který slouží pro plánování rozvoje územních samosprávných celků. Je zpracován jako přehledný a komplexní dokument, který na základě všech dostupných informací zobrazuje vývoj příjmů a výdajů, včetně smluvně podložených investičních akcí a dluhové služby. Výhodou takto sestaveného střednědobého výhledu rozpočtu je úspora času při sestavování rozpočtu, usnadnění tvorby podkladů pro žádost o úvěr nebo dotaci a v neposlední řadě informace o velikosti volných finančních prostředků využitelných na pokrytí investičních záměrů. Upozorňuje také na možná rizika při získávání nových úvěrů.

2.1 ZDROJE STŘEDNĚDOBÉHO VÝHLEDU ROZPOČTU

- Platný rozpočet města – základní dokument, ze kterého vychází sestavený střednědobý výhled rozpočtu
- Návrh rozpočtu na rok 2021
- Akční plán na roky 2021 - 2023
- Provedená analýza hospodaření města
- Střednědobý výhled státu – zejména hodnoty sdílených daní
- Dluhová služba - přehled stávajících závazků města, případně plánované splátky jistin a úroků na pokrytí plánovaných investičních akcí
- Koeficienty odpovídající potřebám, povinnostem a ekonomickému hospodaření města dle předpokládaného vývoje ekonomiky státu
- Konzultace s odpovědnými pracovníky městského úřadu, zejména finančního odboru

2.2 SESTAVENÝ STŘEDNĚDOBÝ VÝHLED ROZPOČTU

Střednědobý výhled rozpočtu je sestaven s jistou mírou opatrnosti, tzn. s mírně nižšími očekávanými příjmy a trochu nadhodnocenými výdaji. Je ale postaven na reálných základech.

Vývoj příjmové i výdajové strany upraveného rozpočtu a střednědobého výhledu rozpočtu byl dále očištěn o ty částky, které souvisí s vybranými poskytnutými transfery, a to na základě účelového znaku záznamu (např.: neinvestiční přijaté transfery ze státního rozpočtu zejména na položkách 4111 a 4116, apod.). Tyto transfery nemají vzhledem ke změnám jasně definovanou strukturu a tudíž je jejich výše těžko odhadnutelná. S tím souvisí také absence té části výdajové strany rozpočtu, na které jsou tyto dotace poskytovány, tj. operace se stejnými účelovými znaky (např.: výdaje na platy zaměstnanců včetně pojistného, neinvestiční nákupy, apod.). Je dobré upozornit na to, že některé meziroční ukazatele či celkové objemy tímto mohou navodit dojem zhoršeného hospodaření, ale toto je způsobeno především nezahrnutím vybraných účelových, rozpočtem protékajících prostředků a do jisté míry též absencí kapitálových příjmů a investičních transferů.

Z vytvořeného střednědobého výhledu rozpočtu, který zobrazuje tabulka kumulovaného výhledu, vyplývá, že střednědobý výhled rozpočtu je postaven na následujících faktech:

- Příjmy ze sdílených daní meziročně rostou, jsou určeny předpokládaným vývojem na základě státního rozpočtu na rok 2020, návrhem státního rozpočtu na rok 2021, střednědobého výhledu státu na roky 2022 – 2023 a následnou predikcí do roku 2025. Nárůst sdílených daní od roku 2019 (skutečnost), resp. 2020 (plán rozpočtu) do konce střednědobého výhledu rozpočtu je 2,3 mil. Kč, resp. 19,0 mil. Kč.

- Provozní přebytek nabývá ve všech letech střednědobého výhledu rozpočtu kladné hodnoty a od roku 2019, resp. 2020 do roku 2025 vykazuje pokles 14,6 resp. růst o 15,5 mil. Kč na 33,9 mil. Kč.
- Na konci období střednědobého výhledu rozpočtu index provozních úspor nabývá hodnoty 17,3 %, což představuje oproti roku 2019, resp. 2020 pokles o 6,2 resp. nárůst o 7,4 procentního bodu.
- V období střednědobého výhledu rozpočtu 2021 – 2025 se v rozpočtu počítá s prodejem dlouhodobého majetku v roční výši 150,0 tis. Kč, v roce 2021 pak 280,0 tis. Kč. Případný další prodej bude odvislý od investiční aktivity města v jednotlivých letech výhledu.
- Do střednědobého výhledu rozpočtu jsou zahrnuty investiční akce z akčního plánu v letech 2021 – 2023, a to v objemu od 16,8 mil. Kč (2023) do 45,4 mil. Kč (2021). Investiční aktivita bude dále odvislá od potřeb města a výsledku hospodaření v jednotlivých letech výhledu.
- Vzhledem k charakteru kapitálových výdajů jsou uvažovány investiční transfery ve výši 10,3 mil. Kč (2022) a 4,5 mil. Kč (2023). Předpokládány jsou také dotace neinvestiční, a to ve výši 1,0 mil. Kč (2022) a 3,5 mil. Kč (2023). Uvedené dotace slouží k financování akcí, které vycházejí z Akčního plánu.
- V období výhledu 2021 - 2025 dojde k úplnému splacení dvou přijatých úvěrů od Komerční banky, a.s., podaří se uhradit jistiny ve výši 9,9 mil. Kč. Vzhledem k tomu, že město v následujících letech nepočítá s přijetím nového úvěru, klesne index dluhové služby na nulovou hodnotu v posledním roce výhledu.
- Vzhledem k výši kapitálových výdajů bude zapotřebí využít přebytků hospodaření minulých let. Využité těchto prostředků se předpokládá v letech 2021 (38,8 mil. Kč) a 2022 (10,0 mil. Kč).

Tabulka č. 6: Kumulovaný střednědobý výhled rozpočtu

Text (tis. Kč)	UC 2018	UC 2019	RU 2020	NR 2021	SVR 2022	SVR 2023	SVR 2024	SVR 2025
Daňové příjmy	137 842	147 838	127 624	123 777	137 510	142 875	145 806	148 813
Nedaňové příjmy	29 681	29 252	25 489	23 317	26 271	26 466	26 663	26 863
Provozní dotace	21 293	28 966	32 496	19 120	19 616	22 486	19 413	19 798
Běžné příjmy	188 817	206 056	185 609	166 214	183 396	191 826	191 882	195 474
Kapitálové příjmy	606	821	13 350	280	150	150	150	150
Investiční dotace	1 160	3 174	3 190	0	10 300	4 500	0	0
Kapitálové příjmy celkem	1 766	3 995	16 540	280	10 450	4 650	150	150
Příjmy celkem	**190 582**	**210 051**	**202 149**	**166 494**	**193 846**	**196 476**	**192 032**	**195 624**
Běžné výdaje	141 092	157 593	167 209	156 649	163 747	170 159	159 564	161 570
Kapitálové výdaje	34 533	36 047	74 558	45 387	36 780	16 760	0	0
Výdaje celkem	**175 625**	**193 640**	**241 767**	**202 035**	**200 527**	**186 919**	**159 564**	**161 570**
Saldo bez financování	14 957	16 411	-39 618	-35 541	-6 681	9 557	32 468	34 054
Uhrazené splátky jistiny	5 909	4 233	4 109	3 307	3 307	2 748	571	0
Přijaté půjčky	0	0	0	0	0	0	0	0
Fin.prostředky minul.let	0	0	43 728	38 849	9 989	0	0	0
Řízení likvidity	930	232	0	0	0	0	0	0
Financování	-4 979	-4 000	39 618	35 541	6 681	-2 748	-571	0
Příjmy všechny	191 512	210 283	245 877	205 343	203 835	196 476	192 032	195 624
Výdaje všechny	181 534	197 873	245 877	205 343	203 835	189 668	160 135	161 570
Saldo úplné	**9 979**	**12 411**	**0**	**0**	**0**	**6 809**	**31 897**	**34 054**
Provozní přebytek (PP)	47 724	48 463	18 400	9 565	19 649	21 667	32 318	33 904
Rozdíl PP a splátky jistiny	41 816	44 230	14 290	6 258	16 341	18 919	31 747	33 904
Index provozních úspor (%)	25,28	23,52	9,91	5,75	10,71	11,30	16,84	17,34
Dluhová základna	190 582	210 051	202 149	166 494	193 846	196 476	192 032	195 624
Dluhová služba	6 432	4 783	4 577	3 657	3 562	2 908	654	0
Dluh. služba/dluh.základna (%)	3,37	2,28	2,26	2,20	1,84	1,48	0,34	0,00

2.2.1 Vývoj výsledku hospodaření (celkové příjmy a výdaje)

Výsledek hospodaření zobrazuje celkové saldo rozpočtového hospodaření bez započítání položek financování (bez splátek jistin a případně přijatých úvěrů v jednotlivých letech). Hodnota údaje „Saldo bez financování“ vyjadřuje hodnotu finančních prostředků, které městu zůstávají na případnou úhradu svých závazků a investice. Od roku 2023 do konce období výhledu nabývá kladných hodnot a meziročně roste.

Graf č. 13: Vývoj salda hospodaření

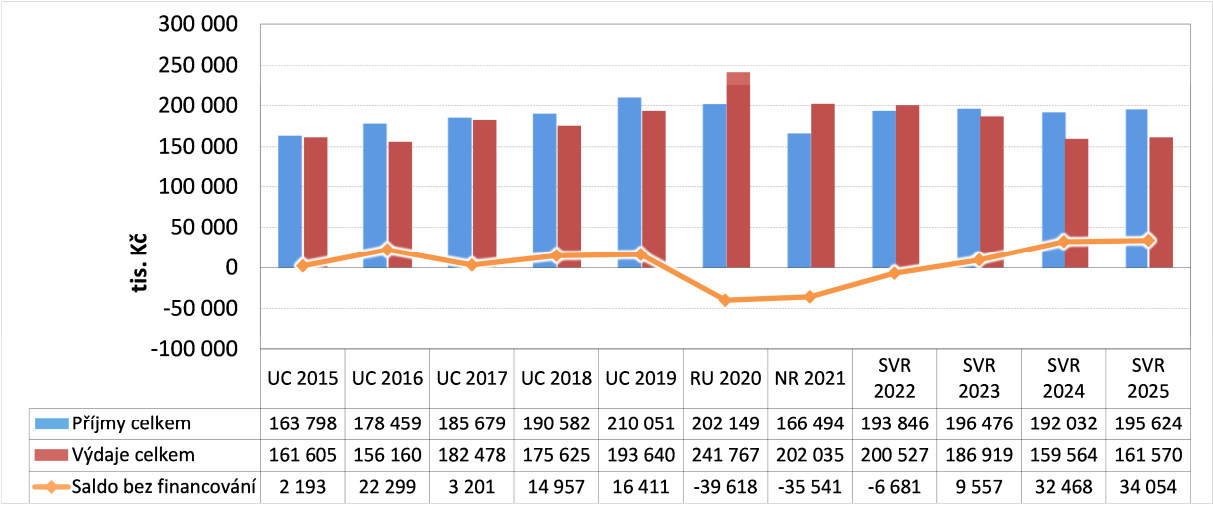

	UC 2015	UC 2016	UC 2017	UC 2018	UC 2019	RU 2020	NR 2021	SVR 2022	SVR 2023	SVR 2024	SVR 2025
Příjmy celkem	163 798	178 459	185 679	190 582	210 051	202 149	166 494	193 846	196 476	192 032	195 624
Výdaje celkem	161 605	156 160	182 478	175 625	193 640	241 767	202 035	200 527	186 919	159 564	161 570
Saldo bez financování	2 193	22 299	3 201	14 957	16 411	-39 618	-35 541	-6 681	9 557	32 468	34 054

2.2.2 Hodnoty provozního hospodaření

Pro celkový pohled na predikci hospodaření v období střednědobého výhledu rozpočtu má zásadní význam vývoj provozních hodnot příjmů a výdajů. Na základě analýzy hospodaření v uplynulém pětiletém období, platného rozpočtu a konzultací s pracovníky finančního odboru byl stanoven vývoj jednotlivých položek. Souhrnný pohled na hodnoty celkových provozních (běžných) příjmů a výdajů je zobrazen v následujícím grafu. V něm je zachycen mírně se zvětšující rozdíl mezi těmito dvěma základními hodnotami hospodaření města.

Graf č. 14: Vývoj běžných příjmů a výdajů

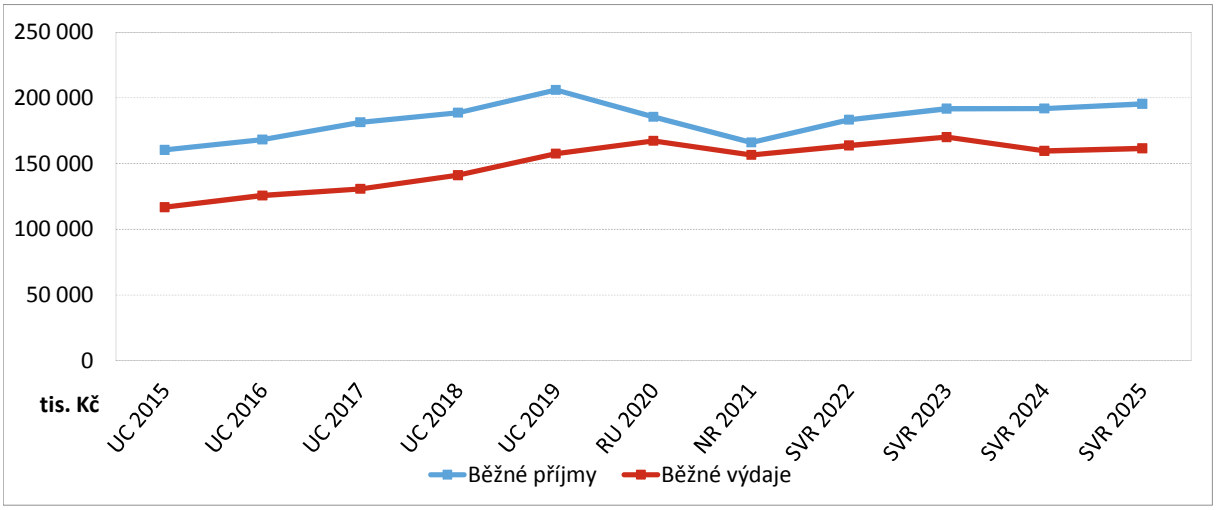

2.2.3 Provozní přebytek

Provozní přebytek (rozdíl mezi běžnými příjmy a běžnými výdaji) je v celém období střednědobého výhledu rozpočtu kladný, a to v rozmezí od 9,6 mil. Kč (2021) do 33,9 mil. Kč (2025). Po odečtení **splátek jistiny** je v rozmezí od 6,3 mil. Kč (2021) do 33,9 mil. Kč (2025). Částky představují využitelné finanční prostředky z provozního rozpočtu na investice a větší jmenovité akce charakteru oprav a údržby.

Graf č. 15: Vývoj provozního přebytku

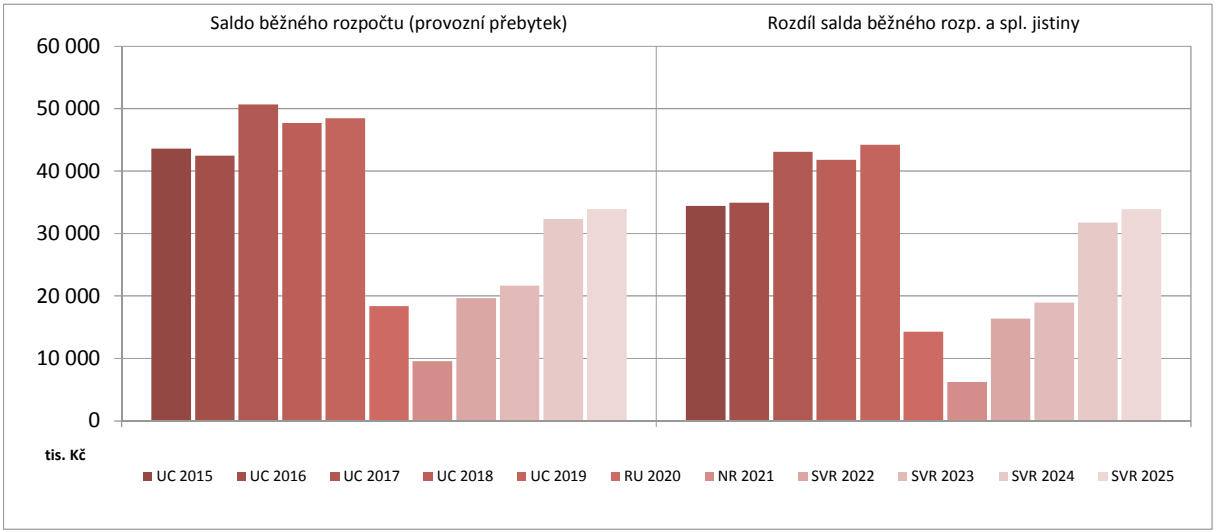

2.2.4 Index provozních úspor

Ukazatel „index provozních úspor“ je definován jako podíl provozního přebytku a běžných příjmů. Ve výhledovém období oba zmíněné ukazatele každoročně rostou, přičemž provozní přebytek roste rychlejším tempem od roku 2022. Index upraveného rozpočtu na aktuální kalendářní rok dosahuje hodnoty 5,75 % a vzhledem k výše zmíněnému dochází k postupnému mírnému nárůstu ukazatele až na hodnotu 17,34 % v roce 2025. Hodnota ukazatele se tak pohybuje pod optimální úrovni indexu (20 - 25 %).

Graf č. 16: Vývoj indexu provozních úspor

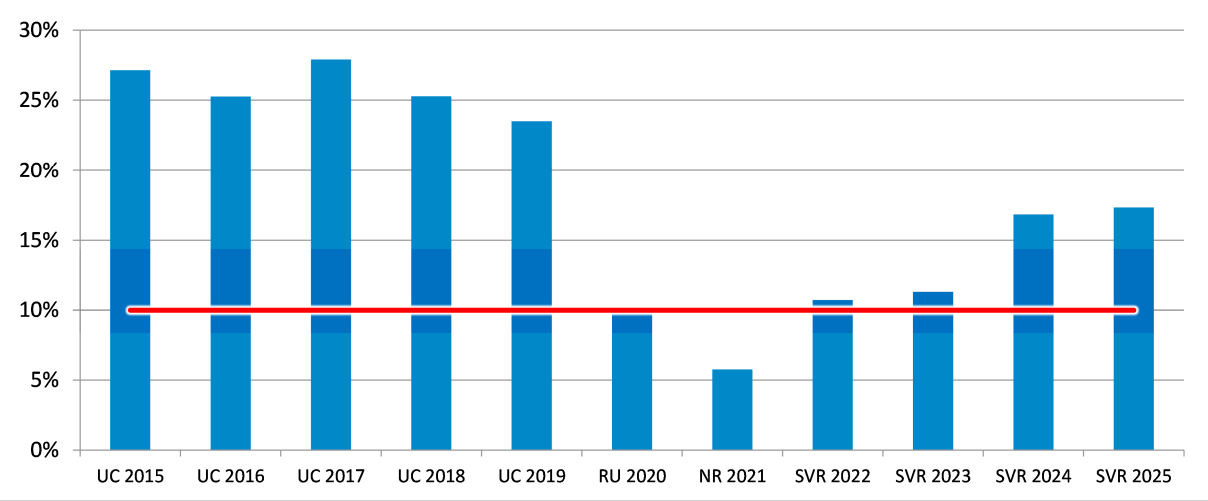

2.2.5 Volné finanční prostředky

V řádku „Volné finanční prostředky“ jsou uvedeny hodnoty finančních prostředků, které městu zůstanou na financování investičních akcí po splnění svých závazků. Protože střednědobý výhled rozpočtu počítá s investičními akcemi pouze v letech 2021 - 2023, hodnota tohoto řádku zobrazuje výši finančních prostředků, které může město ze svých prostředků použít, resp. dodatečně použít na financování investičních aktivit a jednorázových akcí neinvestičního charakteru.

Tabulka č. 7: Volné finanční prostředky

Údaje (tis. Kč)	UC 2018	UC 2019	RU 2020	NR 2021	SVR 2022	SVR 2023	SVR 2024	SVR 2025
Běžné příjmy	188 817	206 056	185 609	166 214	183 396	191 826	191 882	195 474
Běžné výdaje	141 092	157 593	167 209	156 649	163 747	170 159	159 564	161 570
Provozní přebytek	**47 724**	**48 463**	**18 400**	**9 565**	**19 649**	**21 667**	**32 318**	**33 904**
Kapitálové příjmy	1 766	3 995	16 540	280	10 450	4 650	150	150
Kapitálové výdaje	34 533	36 047	74 558	45 387	36 780	16 760	0	0
Příjmy všechny	191 512	210 283	245 877	205 343	203 835	196 476	192 032	195 624
Výdaje všechny	181 534	197 873	245 877	205 343	203 835	189 668	160 135	161 570
SALDO v rozpočtové skladbě (bez fin.)	14 957	16 411	-39 618	-35 541	-6 681	9 557	32 468	34 054
Financování	-4 979	-4 000	39 618	35 541	6 681	-2 748	-571	0
Uhrazené splátky jistiny	5 909	4 233	4 109	3 307	3 307	2 748	571	0
Volné finanční prostředky	**9 979**	**12 411**	**0**	**0**	**0**	**6 809**	**31 897**	**34 054**

V tabulce je vyjádřen odhad finančních toků v budoucnosti. Tento odhad vychází, stejně jako celý střednědobý výhled rozpočtu, ze stávající legislativy a místních podmínek. Je zřejmé, že město ve sledovaném období 2024 - 2025 může do realizace investičních akcí a jednorázových oprav zapojit finanční prostředky v objemech 31,9 mil. Kč (2024) a 34,1 mil. Kč (2025). V roce 2023 je pak možné nad rámec plánovaných investic dodatečně proinvestovat 6,8 mil. Kč. Naopak vzhledem k výši plánovaných akcí z Akčního plánu bude v letech 2021 – 2022 zapotřebí využít přebytků hospodaření minulých let. Využití těchto prostředků se předpokládá ve výši 38,8 mil. Kč (2021) a 10,0 mil. Kč (2022).

Kromě možnosti zapojit do rozpočtu přebytky hospodaření minulých let a hledání rezerv a efektivního hospodaření v provozní části může město ovlivnit výši volných finančních prostředků prodejem majetku ve svém vlastnictví. O prodeji rozhoduje zastupitelstvo a výše bude odpovídat investičním potřebám. Možné je také využít cizích prostředků (např. úvěry, investiční dotace, apod.). Získáme tak disponibilní prostředky pro rozvoj města.

2.2.6 Dluhová služba

Dluhová služba poskytuje užitečný přehled o výpůjční aktivitě města a o jeho schopnosti splácet dluh. Celkem musí město v letech 2021 - 2025 splatit 10,8 mil. Kč současných závazků včetně úroků (z toho 9,9 mil. Kč na splátky jistin). V roce 2024 bude splacen poslední investiční úvěr od Komerční banky, a.s. a dále se ve sledovaném období nepočítá s přijetím nového.

Splatnost úvěrů a půjček:

rok 2023 - úvěr od Komerční banky, a.s. na financování modernizace domu v rámci programu PANEL - 48 bytových jednotek, 1515-1517 v Bystřici pod Hostýnem
rok 2024 - úvěr od Komerční banky, a.s. na financování investiční akce Centrum pro seniory a rekonstrukci komunikace Pod Zábřehem

Tabulka č. 8: Dluhová služba v letech 2021 - 2025

Věřitel	Forma závazku	NR 2021	SVR 2022	SVR 2023	SVR 2024	SVR 2025
KB, a.s. - Modernizace domu v rámci programu PANEL 48 bj, 1515-1517	jistina	580	580	21		
	úrok	60	35	10		
KB, a.s. - Investiční akce Centrum pro seniory + rekonstrukce komunikace	jistina	2 727	2 727	2 727	571	
	úrok	290	220	150	80	
Celková dluhová služba		**3 657**	**3 562**	**2 908**	**651**	**0**

Střednědobý výhled rozpočtu vychází v letech 2022, 2023 a 2025 z rostoucí dluhové základny (dluhová základna je ekvivalentem celkových příjmů). Dluhová služba meziročně klesá v celém sledovaném období. Z výše uvedeného vyplývá, že ukazatel dluhové služby se v letech 2021 – 2025 meziročně snižuje z 2,20 % (2021) na nulovou hodnotu (2025).

Graf č. 17: Vývoj dluhové služby

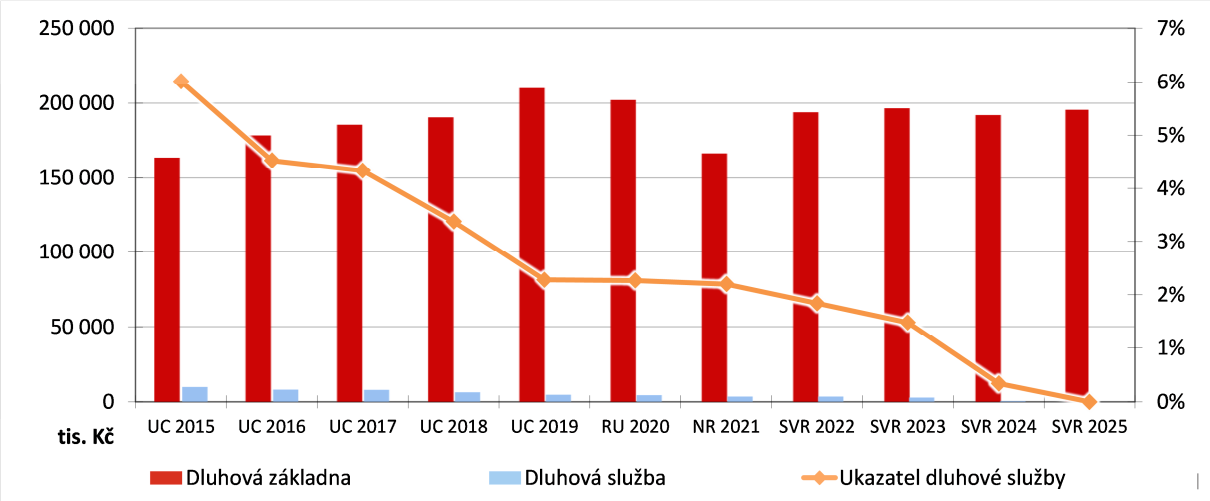

Následující tabulka a graf znázorňují výši zadlužení, při které nedochází k porušení fiskálního pravidla, resp. rozpočtové odpovědnosti. Výše celkového povoleného zadlužení je odvislá od výše celkových příjmů a teoretické navýšení dluhu pak navíc od výše dluhu současného. Město Bystřice pod Hostýnem může ve výhledovém období zvýšit svoje dluhové zatížení o 108,8 mil. Kč (2021) až 116,7 mil. Kč (2025), aniž by porušilo rozpočtovou odpovědnost.

Tabulka č. 9: Predikce rozpočtové odpovědnosti

Ukazatel	UC 2018	UC 2019	RU 2020	NR 2021	SVR 2022	SVR 2023	SVR 2024	SVR 2025
Dluh	18 276	14 043	9 934	6 627	3 319	571	0	0
Teoretické navýšení dluhu	89 502	100 673	108 335	108 765	112 562	113 274	112 327	116 697
Průměr příjmů za 4 roky (60 %)	107 778	114 716	118 269	115 391	115 881	113 845	112 327	116 697
Fiskální pravidlo	**10,17%**	**7,35%**	**5,04%**	**3,45%**	**1,72%**	**0,30%**	**0,00%**	**0,00%**
Povinná výše splátek	-	-	-	-	-	-	-	-

Graf č. 18: Vývoj teoretického navýšení dluhu

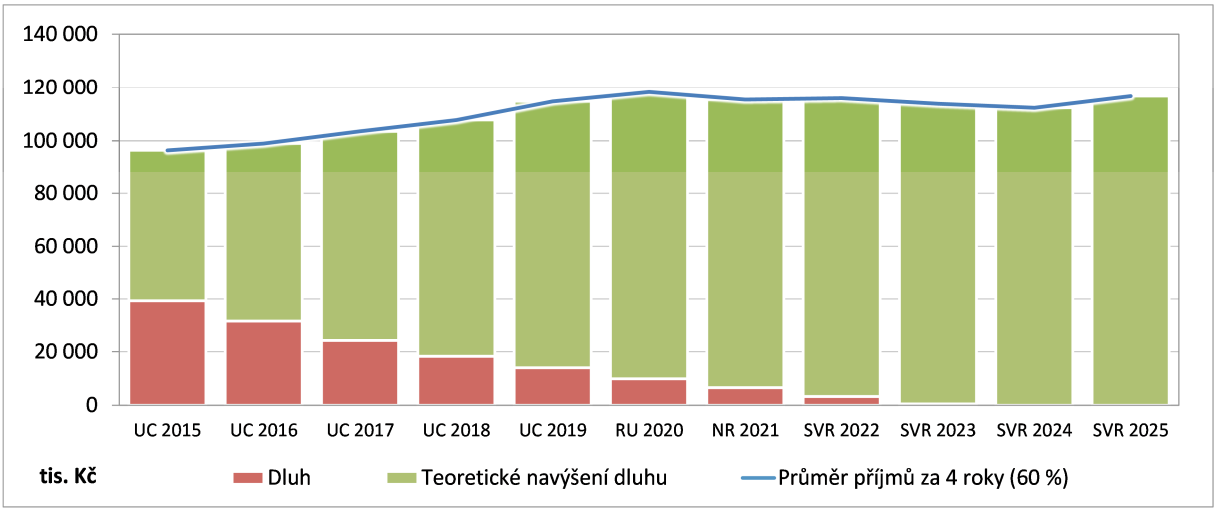

3 Ekonomické hodnocení města

Ekonomické hodnocení města je sestaveno na základě zhodnocení pěti dílčích oblastí.

- Příjmy – zhodnocení příjmových kategorií
- Hospodaření – zhodnocení stavu a vývoje hospodaření s příjmy a výdaji
- Dluhové – zhodnocení dluhové služby a schopnosti splácet dluh
- Finanční – zhodnocení finanční nezávislosti a její ovlivnitelnost
- Likvidita – zhodnocení disponibility prostředků a schopnosti jejich aktivace

Relativní zhodnocení oblastí je znázorněno v grafu č. 18. Ekonomická situace je zhodnocena ve dvou obdobích, a to na základě hodnoceného časového rozpětí.

Krátkodobé hodnocení subjektu se provádí na základě analýz příjmů, výdajů, výsledků hospodaření, krátkodobého výhledu a ukazatelů dluhové služby daného roku, roku předešlého a roku následujícího po daném roce.

Dlouhodobé hodnocení subjektu se provádí na základě analýz příjmů, výdajů, výsledků hospodaření a ukazatelů dluhové služby v horizontu let 2015 - 2025.

Graf č. 19: Ekonomické hodnocení dílčích oblastí

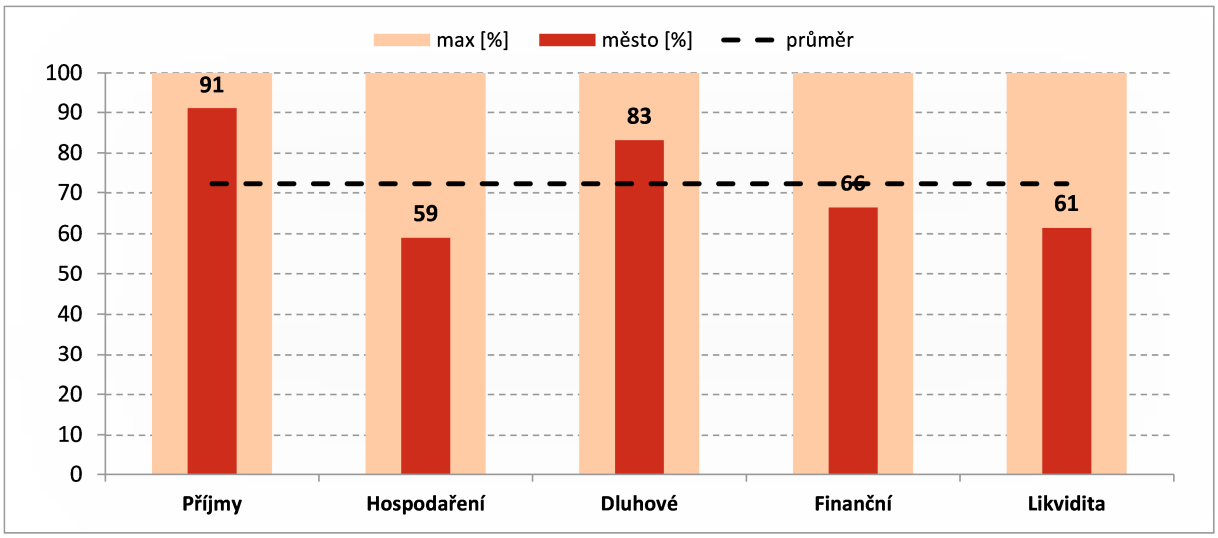

Poznámka: Průměr představuje průměrné hodnocení za všechny hodnocené oblasti

Na základě posouzení minulé schopnosti a ochoty subjektu, dostát včas a řádně všem svým finančním závazkům, s přihlédnutím k aktuální výši závazků města a krátkodobé výši volných finančních zdrojů a určení krátkodobé prognózy, přiděluje společnost AQE advisors, a.s. městu krátkodobé hodnocení na úrovni:

STR2

Krátkodobě kvalitní subjekt s dobrou schopností splácet své aktuální závazky.

Zhodnotili jsme hospodaření města v minulosti, ocenili jsme jeho provozní hospodaření a aktuální výši zadluženosti. Upozorňujeme na dobré a konstantní výsledky hospodaření. V hodnocení se odráží i dosavadní uvážlivá investiční politika města. S ohledem na charakter dosavadních i plánovaných hospodářských výsledků, za předpokladu, že město bude pokračovat v navrženém trendu střednědobého výhledu rozpočtu hospodaření, tzn., že především roční dluhová služba bude kryta z provozních výsledků hospodaření města, přiděluje společnost AQE advisors, a.s. městu dlouhodobé ekonomické hodnocení na úrovni:

A2+

Dobrý subjekt, s velmi dobrou schopností splácet své závazky, doporučeno sledovat budoucí riziko v delším časovém horizontu.

Tabulka č. 10: Ekonomické hodnocení města v letech 2014 - 2020

Hodnocení	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Dlouhodobé	B+	A2-	A2-	A2+	A2+	A2+	A2+
Krátkodobé	STR2	STR2	STR2	STR2	STR2	STR2	STR2

Vývoj ekonomického hodnocení města Bystřice pod Hostýnem poukazuje na zlepšující se trend vývoje dlouhodobého hodnocení, které je na změny v hospodaření citlivější oproti hodnocení krátkodobému.

Závěr

Střednědobý výhled rozpočtu pro období 2021 – 2025 vychází z podrobné analýzy hospodaření města v letech 2015 - 2019 a platného rozpočtu roku 2020. Na základě těchto analýz, s promítnutím legislativních změn, týkajících se většinou reformy veřejných financí, a současné ekonomické situace, lze učinit následující závěry:

- Hodnota **ukazatele dluhové služby** v střednědobém výhledu rozpočtu, vypočítaná podle metodiky Ministerstva financí, je velmi příznivá a dosahuje max. **2,2 % z povolené 25 procentní** předepsané hranice a do budoucna se snižuje.
- Hospodaření města je v oblasti provozního rozpočtu vyvážené se zlepšujícím se trendem vývoje. **Provozní přebytek dosahuje kladných hodnot** a tím městu zůstávají určité finanční zdroje na očekávané investiční výdaje, kapitálová část rozpočtu je závislá na rozhodování orgánů města o jednorázových prodejích majetku, zahajování a realizaci vlastních investic, vyhlašování výzev, předkládání žádostí o podporu a realizaci investic spolufinancovaných z fondů EU.
- Výsledek krátkodobého ekonomického hodnocení dokládá, že město při uvážlivé hospodářské politice má **dostatečné finanční zdroje** ke svému rozvoji.
- Dlouhodobé hodnocení města ukazuje, že město má volné finanční prostředky na spolufinancování dotačních titulů státu i fondů EU, a to zejména v oblasti investiční.
- Na základě ekonomického hodnocení, odhadu vývoje ekonomické situace a vzhledem k predikovanému vývoji nejdůležitější skupiny příjmů (sdílených daní), mělo by město být maximálně obezřetné a snažit se především o hledání rezerv svého hospodaření. Zvláště opatrné by mělo být u investic, jejichž realizace vyvolává následné provozní výdaje. Též je vhodné upřednostnit investice s vyšším podílem dotací, a to zejména těch z EU.

Střednědobý výhled rozpočtu slouží jako podklad pro rozhodování, plánování a realizaci potřeb a záměrů města. Jeho přínosy jsou:

- Zlepšení střednědobého a strategického plánování, kdy se rozhoduje o očekávaných příjmech a výdajích v dlouhodobém horizontu. Střednědobý výhled rozpočtu přináší informace o tom, jak jsou plánované aktivity realizovány a za jakých podmínek.
- Upozorňuje na rizika budoucího hospodaření a umožňuje předcházet jejich vzniku.
- Slouží i pro řízení závazků města, protože ukazuje na jejich schopnost splácení v budoucnosti. Podporuje jak dlouhodobou vyrovnanost rozpočtového hospodaření, tak i zachování finančního zdraví města.

Je také nutno uvažovat s flexibilitou rozpočtu tak, aby mohly být finanční prostředky použity k spolufinancování získaných dotací z jiných rozpočtů. Na základě probíhající ekonomické krize a nejasností, jak se bude vyvíjet šíření (nebo utlumování) koronaviru, **doporučujeme** důsledné, **pravidelné měsíční** vyhodnocování rozpočtu a okamžité reagování na případné odchylky od platného rozpočtu.

Legislativní změny, spjaté v převážné míře se současnou ekonomickou situací, ztěžují sestavování střednědobého výhledu rozpočtu. V prvé řadě se jedná o sdílené daně, jejichž inkaso bude závislé na ekonomickém vývoji a potažmo i zdravotní situaci v republice, který bude dozajista vyvolávat další legislativní změny v ekonomické oblasti. S ohledem na legislativní nestabilitu nejen v oblasti sdílených daní je vývoj hodnot těchto daní opatrný a vychází z predikce ministerstva financí. Pokud v této oblasti nedojde k dalším zásadním změnám, lze počítat v jednotlivých letech střednědobého výhledu

s uvedenými hodnotami. Tento scénář je však podmíněn absencí dalších opatření proti šíření koronaviru Covid-19, které by negativně ovlivnily vývoj hospodářství.

Tabulka č. 11: Střednědobý výhled rozpočtu 2021 – 2025

ř.	Údaje (tis. Kč)	UC 2018	UC 2019	RU 2020	NR 2021	SVR 2022	SVR 2023	SVR 2024	SVR 2025
*1	DAŇOVÉ PŘÍJMY CELKEM	137 842	147 838	127 624	123 777	137 510	142 875	145 806	148 813
2	DPFO ze závislé činnosti	28 248	31 625	27 150	20 150	31 196	32 715	33 533	34 371
3	DPFO OSVČ	630	831	60	350	648	722	728	735
4	DPFO vybíraná srážkou	2 490	2 802	1 620	2 880	2 626	2 626	2 665	2 705
5	DP právnických osob	22 863	26 102	15 770	16 000	19 071	20 087	20 589	21 104
6	DP právnických osob za obce	2 720	3 109	2 210	2 500	2 500	2 500	2 500	2 500
7	Daň z přidané hodnoty	56 265	58 760	58 810	61 870	57 779	60 479	61 991	63 541
8	Místní poplatky	9 162	9 713	8 320	8 218	8 358	8 364	8 366	8 373
9	Správní poplatky	3 070	3 152	2 934	2 859	3 023	3 068	3 114	3 161
10	Daň z nemovitostí a z majetku	6 333	6 204	6 100	6 100	6 100	6 100	6 100	6 100
11	Ostatní daňové příjmy	6 061	5 541	4 650	2 850	6 209	6 214	6 218	6 223
*12	NEDAŇOVÉ PŘÍJMY CELKEM	29 681	29 252	25 489	23 317	26 271	26 466	26 663	26 863
13	Příjmy z poskyt.služeb a výrobků, zboží	7 946	8 335	7 506	7 774	8 330	8 454	8 581	8 709
14	Příjmy z pronájmu	17 246	13 856	13 536	13 412	13 685	13 755	13 824	13 895
15	Výnosy z finančního majetku	529	698	921	537	553	553	554	555
16	Přijaté sankční platby	1 120	1 719	857	0	1 190	1 190	1 190	1 190
17	Příjmy z prodeje nekapitál.maj. a ost.ned.př.	2 717	2 532	2 510	1 434	2 370	2 370	2 370	2 370
18	Přijaté splátky půjček	124	2 113	161	160	144	144	144	144
*19	DAŇOVÉ A NEDAŇOVÉ PŘÍJMY	167 523	177 090	153 113	147 094	163 780	169 341	172 469	175 676
20	Neinvestiční dotace (transfery)	21 293	28 966	32 496	19 120	19 616	22 486	19 413	19 798
21	Převody z vlastních fondů (HČ)	0	0	0	0	0	0	0	0
*22	BĚŽNÉ PŘÍJMY	188 817	206 056	185 609	166 214	183 396	191 826	191 882	195 474
23	Prodej inv.majetku, akcií a majetkových práv	606	821	13 350	280	150	150	150	150
24	Investiční dotace (transfery)	1 160	3 174	3 190	0	10 300	4 500	0	0
*25	PŘÍJMY CELKEM	190 582	210 051	202 149	166 494	193 846	196 476	192 032	195 624
26	Platy zaměstnanců vč.odvodů	58 381	61 148	65 124	64 437	65 213	66 458	67 729	68 999
27	Nákupy DHM, materiálu, ostatní	5 344	4 692	6 354	4 402	5 251	5 306	5 313	5 369
28	Úroky, lesing a ostatní finanční výdaje	788	1 075	1 325	788	646	521	282	124
29	Nákup energií	9 639	10 367	11 044	10 596	11 507	11 714	11 926	12 141
30	Nákup služeb	27 389	29 351	34 925	36 791	35 967	41 415	35 486	35 840
31	Opravy a udržování	11 502	18 094	15 676	10 424	14 480	13 877	7 804	7 882
32	Ostatní nákupy, příspěvky, náhrady a věcné dary	1 308	1 424	1 485	1 833	1 367	1 372	1 347	1 352
33	Neinv.transfery podnikatel.sub. a nezisk.org.	6 191	5 874	7 692	6 565	6 239	6 295	6 350	6 407
34	Neinvestiční příspěvky PO	12 449	17 893	12 586	11 605	12 338	12 461	12 586	12 711
35	Neinvestiční příspěvky ostatním rozpočtům	5 496	5 094	7 961	6 068	8 108	8 109	8 110	8 111
36	Neinv.transfery obyvatelstvu	1 221	1 399	1 562	1 500	1 475	1 475	1 475	1 475
37	Ostatní neinvestiční výdaje a transfery	1 383	1 181	1 477	1 640	1 157	1 157	1 157	1 157
*38	BĚŽNÉ VÝDAJE	141 092	157 593	167 209	156 649	163 747	170 159	159 564	161 570
39	Kapitálové výdaje	34 533	36 047	74 558	45 387	36 780	16 760	0	0
*40	VÝDAJE CELKEM	175 625	193 640	241 767	202 035	200 527	186 919	159 564	161 570
*41	SALDO v rozpočtové skladbě (bez financování)	14 957	16 411	-39 618	-35 541	-6 681	9 557	32 468	34 054
42	Uhrazené splátky jistin a dluhopisů	5 909	4 233	4 109	3 307	3 307	2 748	571	0
43	Přijaté půjčky	0	0	0	0	0	0	0	0
44	Změna stavu na bankovních účtech	0	0	43 728	38 849	9 989	0	0	0
45	Řízení likvidity	930	232	0	0	0	0	0	0
*46	FINANCOVÁNÍ	-4 979	-4 000	39 618	35 541	6 681	-2 748	-571	0
*47	PŘÍJMY všechny	191 512	210 283	245 877	205 343	203 835	196 476	192 032	195 624
*48	VÝDAJE všechny	181 534	197 873	245 877	205 343	203 835	189 668	160 135	161 570
*49	SALDO úplné	9 979	12 411	0	0	0	6 809	31 897	34 054
*50	Provozní přebytek	47 724	48 463	18 400	9 565	19 649	21 667	32 318	33 904
*51	Rozdíl provozního přebytku a spl. jistiny	41 816	44 230	14 290	6 258	16 341	18 919	31 747	33 904
*52	Index provozních úspor	25,28	23,52	9,91	5,75	10,71	11,30	16,84	17,34
*53	Dluhová základna	190 582	210 051	202 149	166 494	193 846	196 476	192 032	195 624
*54	Dluhová služba	6 432	4 783	4 577	3 657	3 562	2 908	654	0
55	Dluhová služba / dluhová základna (v %)	3,37	2,28	2,26	2,20	1,84	1,48	0,34	0,00

Seznam tabulek a grafů

Graf č. 1: Vývoj příjmů, výdajů a salda hospodaření ... 8
Graf č. 2: Vývoj sdílených daní ... 8
Graf č. 3: Vývoj sdílených daní v relativním vyjádření ... 9
Graf č. 4: Vývoj příjmů ... 10
Graf č. 5: Vývoj vybraných výdajových skupin ... 10
Graf č. 6: Vývoj výdajů ... 11
Graf č. 7: Meziroční změny běžných příjmů a výdajů ... 12
Graf č. 8: Vývoj běžných příjmů, výdajů a provozního přebytku ... 12
Graf č. 9: Vývoj indexu provozních úspor ... 13
Graf č. 10: Vývoj rozdílu provozního přebytku a splátek jistin ... 13
Graf č. 11: Meziroční změny PP a provozních příjmů a výdajů ... 15
Graf č. 12: Saldo provozního a kapitálového rozpočtu ... 17
Graf č. 13: Vývoj salda hospodaření ... 20
Graf č. 14: Vývoj běžných příjmů a výdajů ... 20
Graf č. 15: Vývoj provozního přebytku ... 21
Graf č. 16: Vývoj indexu provozních úspor ... 21
Graf č. 17: Vývoj dluhové služby ... 23
Graf č. 18: Vývoj teoretického navýšení dluhu ... 24
Graf č. 19: Ekonomické hodnocení dílčích oblastí ... 25

Tabulka č. 1: Vývoj hospodaření města ... 7
Tabulka č. 2: Porovnání upraveného rozpočtu a skutečnosti v období 2017 – 2019 ... 11
Tabulka č. 3: Fiskální pravidlo hospodaření ... 14
Tabulka č. 4: Meziroční změny ukazatelů hospodaření ... 15
Tabulka č. 5: Predikce sdílených daní na rok 2020 ... 16
Tabulka č. 6: Kumulovaný střednědobý výhled rozpočtu ... 19
Tabulka č. 7: Volné finanční prostředky ... 22
Tabulka č. 8: Dluhová služba v letech 2021 - 2025 ... 23
Tabulka č. 9: Predikce rozpočtové odpovědnosti ... 23
Tabulka č. 10: Ekonomické hodnocení města v letech 2014 - 2020 ... 26
Tabulka č. 11: Střednědobý výhled rozpočtu 2021 – 2025 ... 29

Stupnice ekonomického hodnocení AQE advisors, a.s.

Krátkodobé hodnocení

STR1	Výborné subjekty v plnění svých závazků v krátkém časovém horizontu
STR2	Kvalitní subjekty s dobrou schopností splácet své aktuální závazky
STR3	Vyhovující subjekty dostát svým závazkům včas
STR4	Sporné subjekty s rizikem plnění svých závazků v termínu
STR5	Nevhodné subjekty neschopné plnit své i krátkodobé závazky

Dlouhodobé hodnocení

A	výborné subjekty, bez rizika a s vynikající schopností splácet své závazky
A1+ A1-	velmi dobré subjekty, s výbornou schopností splácet své závazky, s očekávanou stabilní budoucností
A2+ A2-	dobré (kvalitní) subjekty, s velmi dobrou schopností splácet své závazky, doporučeno sledovat budoucí riziko v delším časovém horizontu
B+ B-	přijatelné (bonitní) subjekty, s dobrou schopností splácet své závazky, doporučeno sledovat budoucí riziko již ve středním časovém horizontu
B1+ B1-	vyhovující (uspokojivé) subjekty, s dostatečnou schopností splácet své aktuální závazky, s nejistým budoucím rizikem již v krátkém časovém horizontu
B2+ B2-	průměrné subjekty schopné splácet své aktuální závazky, s problematickou budoucností
B3+ B3-	podprůměrné subjekty s poměrně rizikovou schopností splácet své závazky, s rizikovou budoucností
C+ C-	sporný (spekulativní) subjekty s nejistou schopností splácet své závazky, se značně rizikovou budoucností
C1+ C1-	nevhodné (rizikové) subjekty s nestabilní schopností splácet své závazky, s vysokým rizikem v budoucnu
C2+ C2-	nezpůsobilé (vysoce rizikové) subjekty s neschopností a neochotou splácet své závazky

Zpracovatel: AQE advisors, a.s.
třída Kapitána Jaroše 31
602 00 Brno

Zpracoval: Ing. Petr Kamínek

Vedoucí projektu: Ing. Jan Obrovský

Brno listopad 2020